

BNB BYTOVÉ DOMY BÁNOVCE

PETRONIUS BUILDING,s.r.o..
Štvrť SNP 123
914 51 Trenčianské Teplice

Zámer pre zisťovacie konanie podľa zákona NR SR č. 24/2006 Z.z.
o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení
niektorých zákonov

jún 2016

OBSAH A ŠTRUKTÚRA ZÁMERU

I. Základné údaje o navrhovateľovi	5
I.1. Názov (meno)	5
I.2. Identifikačné číslo	5
I.3. Sídlo.	5
I.4. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje oprávneného zástupcu obstarávateľa.	5
I.5. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje kontaktnej osoby, od ktorej možno dostať relevantné informácie o navrhovanej činnosti a miesto na konzultácie.	5
II. Základné údaje o navrhovanej činnosti	6
II.1. Názov	6
II.2. Účel	6
II.3. Užívateľ	6
II.4. Charakter navrhovanej činnosti	6
II.5. Umiestnenie navrhovanej činnosti	7
II.6. Prehľadná situácia umiestnenia navrhovanej činnosti (mierka 1: 50 000)	7
II.7. Termín začatia a skončenia výstavby a prevádzky navrhovanej činnosti	7
II.8. Stručný opis technického a technologického riešenia	7
II.9. Zdôvodnenie potreby navrhovanej činnosti v danej lokalite	9
II.10. Celkové náklady	10
II.11. Dotknutá obec	10
II.12. Dotknutý samosprávny kraj	10
II.13. Dotknuté orgány	10
II.14. Povoľujúci orgán	10
II.15. Rezortný orgán	10
II.16. Druh požadovaného povolenia navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov ¹¹	11
II.17. Vyjadrenie o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti presahujúcich štátne hranice	11
III. Základné informácie o súčasnom stave životného prostredia dotknutého územia	12
III.1. Charakteristika prírodného prostredia vrátane chránených území	12
III.1.1 Geomorfologické a geologické pomery územia	12
III.1.2 Ložiská nerastných surovín	13
III.1.3 Geodynamické javy a a seizmicita územia	15
III.1.4 Pôdne pomery	15
III.1.5 Klimatické pomery	16
III.1.6 Hydrologické pomery	17
III.1.7 Fauna a flóra	19
III.2. Krajina, krajinný obraz, stabilita, ochrana, scenéria	31
III.2.1 Štruktúra krajiny	31
III.2.2 Scenéria krajiny	32
III.2.3 Územný systém ekologickej stability územia	32

III.3. Obyvateľstvo, jeho aktivity, infraštruktúra, kultúrnohistorické hodnoty územia	35
III.3.1 Demografické údaje	35
III.3.2 Sídla a sídelná štruktúra	35
III.3.3 Doprava	36
III.3.4 Technická infraštruktúra	36
III.3.5 Služby	37
III.3.6 Priemysel	38
III.3.7 Poľnohospodárstvo	38
III.3.8 Kultúrne pamiatky	38
III.3.9 História obce	39
III.4. Súčasný stav kvality životného prostredia vrátane zdravia	39
III.4.1 Kvalita ovzdušia	40
III.4.2 Povrchové a podzemné vody	41
III.4.3 Hluk	42
III.4.4 Kvalita pôdy a horninového prostredia	42
III.4.5 Skládky, smetiská, devastované plochy	43
III.4.6 Radónové riziko	43
III.4.7 Súčasný zdravotný stav obyvateľstva	43
IV. Základné údaje o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti na životné prostredie vrátane zdravia a o možnostiach opatrení na ich zmiernenie	44
IV.1. Požiadavky na vstupy	44
IV.1.1 Záber pôdy	44
IV.1.2 Voda	44
IV.1.3 Ostatné surovinové a energetické zdroje	46
IV.1.4 Nároky na dopravu	48
IV.1.5 Nároky na pracovné sily	49
IV.1.6. Chránené územia	49
IV.2. Údaje o výstupoch	49
IV.2.1 Ovzdušie	49
IV.2.2 Odpadové vody	50
IV.2.3 Odpady	53
IV.2.4 Hluk a vibrácie	54
IV.2.5 Žiarenia a iné fyzikálne polia	54
IV.2.6 Teplo, zápach a iné vstupy	55
IV.2.7 Iné očakávané vplyvy	55
IV.2.8. Významné terénne úpravy a zásahy do krajiny	55
IV.3. Údaje o predpokladaných priamych a nepriamych vplyvoch na životné prostredie	55
IV.3.1 Vplyvy na horninové prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy a geomorfologické pomery	55
IV. 3.2 Vplyvy na ovzdušie a hlukovú situáciu	56
IV. 3.3 Vplyvy na podzemnú a povrchovú vodu	56
IV. 3.4 Vplyvy na pôdu	57
IV. 3.5 Vplyvy na faunu, flóru a ich biotopy	57
IV. 3.6 Vplyv na krajinu	57

IV. 3.7 Vplyv na stabilitu krajiny	57
IV. 3.8 Vplyvy na scenériu krajiny	57
IV. 3.9 Vplyvy na ochranu prírody	58
IV. 3.10 Vplyv na obyvateľstvo a urbanny komplex	58
IV. 3.11 Vplyv na kultúrno-historické pamiatky	58
IV. 3.12 Vplyv na priemyselnú výrobu	58
IV. 3.13 Vplyv na dopravu a infraštruktúru	58
IV.4. Hodnotenie zdravotných rizík	58
IV.5. Údaje o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti na chránené územia	59
IV.6. Posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti a časového priebehu pôsobenia	59
IV.7. Predpokladané vplyvy presahujúce štátne hranice.	61
IV.8. Vyvolané súvislosti, ktoré môžu spôsobiť vplyvy s prihliadnutím na súčasný stav životného prostredia v dotknutom území	61
IV.9. Ďalšie možné riziká spojené s realizáciou navrhovanej činnosti.	62
IV.10. Opatrenia na zmiernenie nepriaznivých vplyvov jednotlivých variantov navrhovanej činnosti na životné prostredie	62
IV.11. Posúdenie očakávaného vývoja územia, ak by sa navrhovaná činnosť Nerealizovala	63
IV.12. Posúdenie súladu navrhovanej činnosti s platnou územnoplánovacou dokumentáciou a ďalšími relevantnými strategickými dokumentmi.	64
IV.13. Ďalší postup hodnotenia vplyvov s uvedením najzávažnejších okruhov problémov.	64
V. Porovnanie variantov navrhovanej činnosti a návrh optimálneho variantu (vrátane porovnania s nulovým variantom)	66
VI. Mapová a iná obrazová dokumentácia	67
VII. Doplnujúce informácie k zámeru	67
VIII. Miesto a dátum vypracovania zámeru	68
IX. Potvrdenie správnosti údajov	68
IX.1. Spracovatelia zámeru.	68
IX.2. Potvrdenie správnosti údajov podpisom (pečiatkou) spracovateľa zámeru a podpisom (pečiatkou) oprávneného zástupcu navrhovateľa.	68

I. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O NAVRHOVATEĽOVI

I.1. NÁZOV (MENO)

PETRONIUS BUILDING,s.r.o

I.2. IDENTIFIKAČNÉ ČÍSLO

50 264 265

I.3. SÍDLO

Štvrť SNP 123
914 51 Trenčianské Teplice

I.4. OPRÁVNENÝ ZÁSTUPCA OBSTARÁVATEĽA

A - DESIGN s.r.o.
Haburská 20
Bratislava 821 01
Ing. arch. Igor Pohanič, autorizovaný architekttel.
Telefón: 0905 440738
E-mail: igor@icpservices.sk

I.5. KONTAKTNÁ OSOBA, MIESTO KONZULTÁCIE

A - DESIGN s.r.o.
Haburská 20
Bratislava 821 01
Ing. arch. Igor Pohanič, autorizovaný architekttel.
Telefón: 0905 440738
E-mail: igor@icpservices.sk

II. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O NAVRHOVANEJ ČINNOSTI

II.1. NÁZOV

BNB BYTOVÉ DOMY BÁNOVCE

II.2. ÚČEL

Účelom navrhovanej činnosti je výstavba piatich identických bytových domov a príslušnej infraštruktúry. V každom navrhovanom objekte bude bilančne vytvorené 20 Bj, spolu 100Bj. Každý z objektov má 4NP. Parkovanie je riešené na vlastnom pozemku – o kapacite 142 parkovacích státí.

II.3. Užívateľ

Užívateľom investície budú vlastníci a obyvatelia rodinných domov a dopravnej a technickej infraštruktúry.

II.4. CHARAKTER NAVRHOVANEJ ČINNOSTI (NOVÁ ČINNOSŤ, ZMENA ČINNOSTI A PODOBNE)

Charakter navrhovanej činnosti: nová

Podľa prílohy č.8 k zákonu č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov je navrhovaná činnosť zaradená nasledovne:

Kapitola 9 Infraštruktúra

položka 9.16 Projekty rozvoja obcí vrátane a) pozemných stavieb alebo ich súborov (komplexov), ak nie sú uvedené v iných položkách tejto prílohy v zastavanom území od 10 000 m² podlahovej plochy mimo zastavaného územia od 1 000 m² podlahovej plochy, b) statickej dopravy od 100 do 500 stojísk.

Vzhľadom na charakter činnosti zámeru, navrhovateľ požiadal Okresný úrad Bánovce nad Bebravou, odbor starostlivosti o životné prostredie o upustenie od požiadavky variantného riešenia zámeru.

II.5. UMIESTNENIE NAVRHOVANEJ ČINNOSTI (KRAJ, OKRES, OBEC, KATASTRÁLNE ÚZEMIE, PARCELNÉ ČÍSLO)

Kraj:	Trenčiansky
Okres:	Bánovce nad Bebravou
Obec:	Bánovce nad Bebravou
Katastrálne územie:	Bánovce nad Bebravou
parc.reg. „E“	č. 1456

II.6. PREHL'ADNÁ SITUÁCIA UMIESTNENIA NAVRHOVANEJ ČINNOSTI

Miesto navrhovaného zámeru, vid'. Príloha č.1

II.7. TERMÍN ZAČATIA A SKONČENIA VÝSTAVBY A PREVÁDZKY NAVRHOVANEJ ČINNOSTI

Začiatok výstavby august 2016

Ukončenie výstavby august 2017

Ukončenie prevádzky navrhovanej činnosti nie je stanovené

II.8. STRUČNÝ OPIS TECHNICKÉHO A TECHNOLOGICKÉHO RIEŠENIA

Pre účely posudzovania činnosti podľa zákona je ďalej v texte v súlade so súhlasom Okresného úradu Bánovce nad Bebravou, odbor starostlivosti o žp s požiadavkou na upustenie od variantného riešenia popísaný nulový variant a jedno variantné riešenie.

Ako podklad pre technický popis stavby bola dokumentácia pre územné konanie:

BNB BYTOVÉ DOMY BÁNOVCE- Máj 2016

Spracovateľ:

ING. ARCH. IGOR POHANIČ

ING. ARCH TOMAŠ POHANIČ

ING. ARCH. MICHAL BURANOVSKÝ

Územie je v súčasnosti vedené ako orná pôda začlenené do intravilánu mesta v zastavanej časti. Územie je vymedzené zo všetkých strán ornou pôdou, z južnej strany jestvujúcou zástavbou – voľnými plochami a miestnu komunikáciu. Na jej predpokladané využitie je potrebné dobudovanie infraštruktúry (prípojky inžinierskych sietí a dobudovanie trafostanice), nakoľko na pozemku nie sú vybudované funkčné jestvujúce prípojky a rozvody IS.

Plánovaná funkčná náplň „5x Bytový dom 4NP “ je plne v súlade s ÚPN mesta Bánovce nad Bebravou - s jej hlavnou funkciou využitia / *hromadná bytová výstavba* /

Porovnanie návrhu s ÚPN mesta Bánovce nad Bebravou (aktualizácia 1013) :

	Navrhovaný stav	Požiadavka ÚPN
Plocha riešeného územia	16 108 m ²	100,0%
Novonavrhovaná zastavanosť	3 404,4 m ² 21,14 %	IZP 0,40 pre blok 5.2.4A)
Navrhované spevnené plochy a parkov.	4 815,4 m ² 29,89 %	(ISP 0,30 pre blok 5.2.4A)
Podlažnosť	4 NP resp. 3NP+UP	(max podlažnosť 4NP pre novostavby pre blok 5.2.4A)
Koeficient ozelenenej plochy	7 888,2 m ² 48,97 %	(KZ 0,30 pre blok 5.2.4A) – poznámka (započítaná plocha II etapy)
Nárast obyvateľov 5x60 Ob	300 Ob.	
Pre jeden bytový dom 20 Bj.		Pre 5x BD
Úžitková plocha BD	981,12 m ² +89,80 m ² (+balkóny)	4 905,60 m ² +449,00 m ² (+balkóny)
Celkom bytový priestor	1 070,92 m ²	2 245,00 m ²
Priemerná výmera bytu (pre účely ŠFRB)	53,55 m ²	53,55 m ²
Nebytový priestor		
Priestor na prenájom -služby	49,38 m ²	246,90 m ²
Ostatné priestory	198,68 m ²	993,40 m ²
Celkom nebytový priestor	248,06 m ²	1 240,30 m ²
Bytový dom celkom	1 318,98 m ²	6 594,90 m ²

Plánovaná výstavba bytových domov, pozostáva z piatich stavebných objektov. Každý z objektov bude identicky rovnaký, variantne riešený v zrkadlovom obraze.

Objekty sú riešené ako štvordlažné, posledné podlažie mierne ustúpené, každý v rovnakom štandarde, spĺňajúci parametre ŠFRB.

Dispozične a vzhľadovo sú prispôsobené požiadavkám investora a materiálno, ako aj výzorom nevtieravo zapadajú do koncepcie miestnej časti.

V objekte samotnej stavby je nasledovne dizpozičné riešenie:

Objekt SO-01 a SO-05 sú identické – zrkadlovo otočené. Majú 4NP bez suterénu. Vstup do objektu je zabezpečený cez 1NP, ktoré tvorí e 1/2 2NP cez schodiskový priestor, na 1NP sa ďalej nachádzajú pivničné kopky, komerčný priestor – priestor možný na prenájom drobnej prevádzky (obchod, kvetinárstvo, cukráreň, holičstvo...či kancelársky priestor pre podnikateľské účely) cez vstupnú halu zo závetria odkiaľ je možný prístup k dvom dvojizbovým bytom s predzáhradkami. Tieto bytové jednotky je možné dl'a dopytu riešiť aj ako byty pre TĎP – bezbariérovo. Druhá polovica 1NP mimo zastavanej časti je využitá ako kryté parkovanie s možnosťou ľahkého predelenie (ťahokovom, rampamy) a vytvorenia chránených parkovacích boxov. 2-3 NP sú identické. Každé podlažie pozostáva z ôsmich bytových jednotiek 4x 1-izbový a 4x 2-izbový byt.

Jednoizbové byty sú riešené variantne – vstup, hygiena a jeden priestor s odčlenenou kuchyňou a spacím kútom, resp. vstup, hygiena a obytný priestor s odčlenenou kuchyňou pričom spanie je riešené formou garsónky v rámci hlavného obytného priestoru.

Dvojizbové byty sú riešené identicky, vstup, hygiena, obývačka s kuchyňou a samostatná izba – spáľňa. Ku každému bytu prislúcha balkón.

Na štvrtom (mierne ustúpenom) podlaží sa nachádzajú dve bytové jednotky, trojizbový a štvorizbový byt. Trojizbový byt pozostáva zo vstupného priestoru, odkiaľ je prístup so každej izby a hygieny, obývačka je spojená s kuchyňou. Štvorizbový byt je riešený formou vstupu a prechodnej obývačky s kuchyňou, pri vstupe je host'ovské wc, obývačka je prepojená na nočnú časť bytu chodbou, odkiaľ sú prístupne všetky tri izby a hygiena. Oba byty majú riešenú terasu v rámci plochej strechy.

Bytové domy sú koncepčne riešené ako domy potencionálne využiteľné pre ponuku bytov ŠFRB. Jedná sa o už spomínaných päť identických bytových domov, kapacitne sa vytvorí 100 bj v zložení pre jeden BD= 9x 1-izbový byt, 9x 2-izbový byt, 1x 3-izbový byt a 1x 4-izbový byt. Pre celú lokalitu 45x 1-izbový byt, 45x 2-izbový byt, 5x 3-izbový byt a 5x 4-izbový byt.

Objekty budú napojené na existujúce rozvody vody, kanalizácie, plynu a elektriny. Zdroj vykurovania plynový kondenzačný kotol v kombinácii s ohrevom TÚV

II.9. ZDÔVODNENIE POTREBY NAVRHOVANEJ ČINNOSTI V DANEJ LOKALITE (JEJ POZITÍVA A NEGATÍVA)

Vzhľadom na to že sa prejavuje zvýšený záujem o individuálnu bytovú výstavbu najmä v obciach v blízkosti dôležitých mestských sídel, ako aj blízkosti okresného mesta Bánovce nad Bebravou je potrebné vytvoriť miesto pre stavebné pozemky.

Potreba rozšírenia obce o bytovú výstavbu, je spôsobená tak prirodzeným nárastom počtu obyvateľov, ako zvýšeným záujmom o výstavbu, z dôvodu výhodnej polohy, veľmi dobrej dochádzkovej vzdialenosti. Tento záujem je tak u domácich obyvateľov aj obyvateľov z blízkeho okolia (Bánovce nad Bebravou...). Záujem je hlavne o výstavbu individuálnej zástavby rodinnými domami.

II.10. CELKOVÉ NÁKLADY (ORIENTAČNÉ)

Celkové náklady 500 000,00 EUR

II.11. DOTKNUTÁ OBEC

Mesto Bánovce nad Bebravou

II.12. DOTKNUTÝ SAMOSPRÁVNÝ KRAJ

Trenčiansky samosprávny kraj

II.13. DOTKNUTÉ ORGÁNY

Regionálny úrad verejného zdravotníctva Trenčín
Okresný úrad Bánovce nad Bebravou, odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií
Okresný úrad Bánovce nad Bebravou, odbor starostlivosti o životné prostredie
Okresný úrad Bánovce nad Bebravou, odbor krízového riadenia
Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru Bánovce nad Bebravou
Okresný úrad Bánovce nad Bebravou, pozemkový a lesný odbor

II.14. POVOLUJÚCI ORGÁN

Mesto Bánovce nad Bebravou

II.15. REZORTNÝ ORGÁN

Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky,
Námestie slobody č. 6, P.O.BOX 100, 810 05 Bratislava Slovenská republika

II.16. DRUH POŽADOVANÉHO POVOLENIA NAVRHOVANEJ ČINNOSTI PODĽA OSOBITNÝCH PREDPISOV

Zámer činnosti sa pripravuje s cieľom následného vydania územného rozhodnutia a stavebného povolenia pre navrhovanú činnosť v zmysle stavebného zákona.

II.17. VYJADRENIE O PREDPOKLADANÝCH VPLYVOCH NAVRHOVANEJ ČINNOSTI PRESAHUJÚCICH ŠTÁTNE HRANICE

Navrhovaná činnosť, jej výstavba a prevádzkovanie, nebude mať vplyvy na životné prostredie presahujúci štátne hranice Slovenskej republiky.

III. ZÁKLADNÉ INFORMÁCIE O SÚČASNOM STAVE ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA DOTKNUTÉHO ÚZEMIA

III.1. CHARAKTERISTIKA PRÍRODNÉHO PROSTREDIA VRÁTANE CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ

Záujmovým územím pre realizáciu zámeru je Mesto Bánovce nad Bebravou. Mesto Bánovce nad Bebravou sa nachádza v údolí rieky Bebravy na úpätí Strážovských vrchov v nadmorskej výške 216 metrov a leží na hlavnej spojnici magistrály medzi stredným Slovenskom a Moravou. Okolie vyniká bohatstvom bukových, dubových a borovicových lesov, obraz kraja dopĺňajú lúky, polia a sady. Dotknutou lokalitou pre účely charakteristiky prírodných pomerov rozumieme širšie územie, resp. kvázi homogénne geomorfologické, geologické a hydrogeologické komplexy a príslušné biotopy.

III.1.1. Geomorfologické a geologické pomery

V zmysle regionálneho geologického členenia Západných Karpát (Mazúr, E., Lukniš, M., Atlas krajiny SR, 2002) je širšie záujmové územie súčasťou Alpsko-himalájskej sústavy, podsústavy Panónska panva, provincie Západopanónska panva, subprovincie Malá dunajská kotlina, oblasti Podunajská nížina, celku Nitrianska pahorkatina (podcelok Bánovská pahorkatina) a celku Nitrianska niva (Bebravská niva).

Bánovská kotlina je jedným zo severných „prstovitých“ výbežkov Podunajskej nížiny, ktorými vniká medzi jadrové pohoria. Podľa geomorfologického členenia územia Slovenska je súčasťou celku Podunajskej pahorkatiny a podcelkov Nitrianskej pahorkatiny a Nitrianskej nivy. Bánovská kotlina je územne totožná s dvomi geomorfologickými jednotkami nižšieho rádu (časťami), Bánovskou pahorkatinou a Bebravskou nivou.

Bánovská pahorkatina je budovaná hlavne neogénnymi a paleogénnymi sedimentmi na ktorých je vyvinutý relatívne mocný pokryv kvartérnych eluviálno-deluviálnych a deluviálnych sedimentov. Charakteristickým znakom sú široké ploché chrby s množstvom úvalinových dolín, ktoré sú na dne zasutené.

Bebravská niva má rovinný charakter s prevažne miernymi prechodmi do pahorkatiny. Na stavbe sa podieľajú hlavne fluviálne sedimenty s povodňovými hlinami a na svahoch s eolickodeluviálnymi hlinami sprašového charakteru.

Podľa základného geomorfologického rozdelenia dané územie patrí do Negatívnych morfoštruktúr Panónskej panvy, kde patria mierne diferencované morfoštruktúry bez agradácie. Podľa základných typov erózo -denudacného reliéfu ide v záujmovom území o reliéf nížinných pahorkatín a reliéf rovín a nív.

Geologická stavba a inžiniersko geologické vlastnosti hornín

Relatívna pestrosť geologickej stavby širšieho záujmového územia je daná príslušnosťou jednotlivých jeho častí do viacerých geomorfologických, resp. geologicko-štruktúrnych jednotiek Západných Karpát.

Na geologickej stavbe sa podieľajú jadrové pohoria Považského Inovca, Strážovských vrchov a sedimenty Bánovskej kotliny, prislúchajúce severným výbežkom Podunajskej panvy.

Zložitá hrast Považského Inovca sa vyznačuje blokovou stavbou tvorenou kryštalinikom. Prevalu tu majú diafortity, pararuly a migmatity nad granitoidmi. Ide o značným rozsahom alpínsky prepracované kryštalinikum, s malým rozsahom beckovskej jednotky vysockého typu a absolútnou prevahou zliechovského typu v krížňanskom príkrove, nepatrným zastúpením černovážského a bielovážskeho typu v chočskom príkrove a značným rozsahom bebravského typu a prítomnosťou vrchnej kriedy zavrásnenej do kryštalinika. Pohorie Považského Inovca je budované kryštalinikom, tatrckými mezozoickými jednotkami, krížňanským príkrovom a chočským príkrovom. Kryštalinikum Považského Inovca, reprezentované bojníanským blokom, je tvorené rôznymi typmi pararúl, migmatitov a hercýnskych granitoidov. Hlavným reprezentantom metamorfítov sú biotitické, dvojsludové, kremité pararuly, s vložkami svorových a grafitických rúl a kvarcitov.

Na migmatitické polohy sú často viazané i telesá amfibolitov. Z granitoidov sa vyskytujú hlavne svetlé apliticko pegmatitické muskovitické granity, stredno až hrubozrnné biotitické granodiority a leukokratné dvojsludné granity. Sedimentárny obal kryštalinika je budovaný mohutným sedimentárnym komplexom mladšieho paleozoika (karbón – perm). Tatrcký mezozoický obal je tvorený inoveckou jednotkou, budovanou prevažne hrubými spodotriasovými kremencami, stredotriasovými vápencami a doskovitými vápencami s rohovcami veku titón až spodná krieda. Horniny krížňanského príkrovu (hlavne zliechovská a beckovská jednotka) sú na území zastúpené členmi zliechovskej jednotky s typickým vývinom jej triasových členov (na báze spodotriasové kremence, v nadloží gutesteinské vápence, v nadloží ktorých vystupujú hlavne dolomity so súvrtvím keupru). V nadloží triasových hornín vystupujú jurské až spodnokriedové horniny, budované hlavne vápencami, slienitými vápencami a slienmi. Z hornín chočského príkrovu je zastúpená čiernovážska jednotka.

Horniny jadrového pohoria Strážovských vrchov zasahujú do širšieho záujmového územia svojim JZ okrajom. Jedná sa o jedno z morfoštruktúrne najpestrejších a najkompletnejších jadrových pohorí, ktorého kryštalinikum je rozdelené do dvoch blokov (masívy Suchého a Malej Magury). Do územia zasahuje blok Suchého, oddelený od masívu Magury diviackym zlomom. Mezozoické clený pohoria sú vyvinuté po obidvoch stranách kryštalinického jadra. Sú tvorené mezozoikom, krížňanským príkrovom, manínským príkrovom, chočským príkrovom a strážovským príkrovom. Kryštalinikum Strážovských vrchov je charakterizované relatívne rovnakým zastúpením pararúl, migmatitov a granitoidov, prejavmi migmatizácie, značnou petrografickou pestrosťou granitoidov a nedostatkom zavrásnených clenov vnútri kryštalinika. Jeho základnou zložkou sú biotitické až dvojsludové pararuly, kremité biotitické pararuly s vložkami grafitických pararúl.

Migmatity sú relatívne časté v podobe samostatných pruhov, na mnohých miestach pohoria avšak možno pozorovať intímne vzťahy medzi pararulami, migmatitmi a granitoidmi. Z granitoidov pestrého zloženia sú najviac rozšírené kyslejšie typy, hlavne pegmatitické, resp. apliticko-pegmatitické granity, biotiticko-muskovitické granodiority s granátmi a sporadicky i kremité diority. Mezozoický obal kryštalinika (stratigrafického rozsahu od spodnotriasových klastík až po spodnoalbské súvrstvie slienitých bridlíc) vytvára tzv. malomagurskú jednotku. Jej hlavnými členmi sú triasové a jurské vápence a dolomity.

Horniny krížnaského príkrovu (stratigrafické rozpätie od spodného triasu po vrchný alb) sú tvorené horninami belianskej jednotky a zliechovskej sekvencie. Horniny krížnaského príkrovu sú charakterizované značným rozšírením jurských (hlavne liasových) vápencov, relatívne hojnými polohami spodnotriasových kremencov na báze triasových dolomitov a zasahovaním karbonatických hornín až do spodného albu. Chočský príkrov buduje rozsiahle časti Strážovského pohoria a vystupujú v ňom všetky základné sekvencie (melafýrová séria, ciernovažská, bielovažská a bebravská jednotka). Horniny melafýrovej série (bridlice a pieskovce s melafýrmi) vystupujú na báze príkrovu a sú permského veku. V ich nadloží sa vyskytuje súvrstvie triasu s prevahou vápencov, jury (rôzne druhy vápencov s vložkami rohovcov), titónu a neokómu (slienité vápence, bridlice a pieskovce). Strážovský príkrov ako samostatná jednotka je budovaný prevažne vápencami triasového veku.

Bánovská kotlina je na severe a východe ohraničená Strážovskými vrchmi a na západe Považským Inovcom. Styk kotliny s Považským Inovcom je tektonický; styk so Strážovskými vrchmi je miestami tektonický a miestami transgresívny. Na juhu je ohraničenie málo zreteľné, lebo hranicu tvorí pochovaný závadsko - bielský chrbát. Výplň Bánovskej kotliny začína paleogénnymi sedimentmi. Charakter paleogénu poukazuje na komunikčný koridor medzi vnútrokarpatským a budínskym vývojom paleogénu. Paleogén je tvorený borovským súvrstvom (vrchný lutét až barton), marginálnou litofáciou (vrchný lutét až priabón) a zubereckým súvrstvom (vyššia časť priabónu). Neogén je budovaný spodným morským miocénom a nemorským stredným miocénom, ktorý je prekrytý kontinentálnymi sedimentmi. Bánovská kotlina je reliktom spodnomiocénnych depresí s neskoršie samostatným panvovým vývojom. Na rozhraní paleogénu a neogénu tektonické pohyby rozčlenia panvu na dielce elevácie a depresie. V celej oblasti prevláda intenzívna denudácia. Začiatkom miocénu začína morská sedimentácia s niekoľkými prerušeniami. Od bádenu je sedimentácia len sladkovodná. Geologickú stavbu Bánovskej kotliny výrazne ovplyvnila germanotypná zlomová tektonika. Najvýraznejšie sa prejavil najmä Bebravský severojužný zlom.

Sedimentárny výplň Bánovskej kotliny leží diskordantne na mezozoických horninách, prevažne dolomitoch a vápencoch chočského a krížnaského príkrovu. Paleogénna sedimentácia postupovala od juhu. Charakter sedimentov poukazuje na existujúce prepojenie južného epikontinentálneho (budínsky, vývoj paleogénu) a vnútrokarpatského paleogénneho mora. V oligocéne bolo dané územie súšou s intenzívne prebiehajúcou eróziou. Na rozhraní paleogénu a neogénu sa vytvára depresia postupne zaplavovaná morom. Koncom egenburgu dochádza k vysladzovaniu mora. Jeho opätovný nástup v otnangu pozvoľne prechádza až do karpátu. Pocas bádenu až pontu však sedimentujú len limnické, prípadne limnicko –

fluviálne sedimenty. V tomto období zrejme existovalo aj prepojenie s handlovsko–nováckou oblasťou.

Od pontu je Bánovská kotlina prepojená s pontským jazerom. V kvartéry je vývoj Bánovskej kotliny charakterizovaný intenzívnou eróznou činnosťou, jedine v strednom a mladom(vrchnom) pleistocéne sa nám podarilo vyčleniť akumulácie fluviálnych terasových stupňov Bebravy. Pocas mladého wurmu a holocénu je kotlina relatívne stabilná, poukazujú na to široké nivy potokov. V súčasnosti dochádza pravdepodobne k opätovnému výzdvihu územia.

III.1.2. Ložiská nerastných surovín

Ložiská nerastných surovín sa v dotknutom území nenachádzajú. Výskyt nerudných surovín - vápence a dolomity - sa ťažia v okolí Timoradze, Závady pod Čiernym vrchom v Uhrovskom Podhradí a iných menších lomoch. Pri Omastinej a Šípkove sú menšie nevyužívané ložiská lignitu.

III.1.3. Geodynamické javy a a seizmicita územia

Medzi najvýznamnejšie geodynamické javy záujmového územia patria zosuvy. Ich výskyt vzhľadom na plošné rozlíšenie je nezaujímavý. Ide väčšinou o malé prúdové zosuvy o malom plošnom rozsahu. Taktiež sa môžu vyskytovať poklesy územia vplyvom poddolovania a výmolová erózia. Vzhľadom na reliéf predmetných území sa neočakáva náchylnosť k vzniku geodynamických javov. Z hľadiska stability je posudzované územie stabilné. Podľa „Mapy seizmických oblastí na území SR“ (STN 73 0036) je záujmové územie všeobecne zaradované do 6° seizmickej aktivity. Podľa hodnotenia seizmickej aktivity sa na záujmovom území aktivuje seizmická činnosť asi od vrchného neogénu, pričom tektonické pohyby majú výzdvihový charakter. Začiatkom holocénu nastalo krátkodobé utlmenie seizmickej činnosti a výzdvihový pohyb sa obnovuje až v súčasnosti. Seizmická činnosť bude pravdepodobne najaktívnejšia v údolí rieky Bebrava, ktorou prebieha významný tektonický zlom. Tento zlom oddeluje dve tektonické kryhy pravdepodobne s rôznou intenzitou pohybu. Východná časť voči západnej vykazuje podstatne intenzívnejší vertikálny pohyb. Z tohto dôvodu možno predpokladať ako seizmicky najcitlivejšiu oblasť údolie rieky Bebravy, kde i geologická stavba (výskyt štrkov a hladiny podzemnej vody) je vhodná pre šírenie seizmických vln v horninovom prostredí. Bánovská kotlina a jej priľahlé časti podľa údajov v Atlase krajiny SR 2002 má teplú, mierne suchú až mierne vlhkú klímu. Zimné obdobie je mierne a priemerná teplota vzduchu v januári je – 2 až – 3 °C a letné obdobie je teplé s priemernou teplotou v júli od 18,5 do 19,5 °C a s priemernými zrážkami 550 až 650 mm.

III.1.4. Pôdne pomery

Pôdy predstavujú dôležitú zložku abiotickej sféry prírodného prostredia, ktoré vznikli za účasti pôdotvorných činiteľov (materské pôdotvorné horniny, reliéf, podnebie, organizmy, t.j. rastlinstvo a živočíšstvo, podzemná a povrchová voda, čas a činnosť človeka). Pôsobenie týchto vplyvov vyformovalo pôdy na daný pôdny typ. Podľa Šályho a Šurinu (ŠÁLY, ŠURINA, 2002) sa v sledovanom území nachádzajú fluvizeme (fluvizeme kultizemné, sprievodné fluvizeme glejové, modálne a kultizemné ľahké; z nekarbonátových aluviálnych sedimentov a fluvizeme glejové, sprievodné gleje), luvizeme (luvizeme modálne, kultizemné a pseudoglejové, sprievodné pseudogleje luvizemné; zo sprašových hĺn), hnedozeme (hnedozeme luvizemné a luvizeme; zo sprašových hĺn a hnedozeme pseudoglejové a pseudogleje; zo sprašových a polygenetických hĺn), rendziny (rendziny a kambizeme rendzinové, sprievodné litozeme modálne karbonátové, lokálne rendziny sutinové; zo zvetralín pevných karbonátových hornín a rendziny kambizemné a kambizeme rendzinové, sprievodné rendziny litozemné a rendziny sutinové; zo zvetralín pevných karbonátových hornín), kambizeme (kambizeme modálne a kultizemné nasýtené až kyslé, sprievodné rankre a kambizeme pseudoglejové; zo stredne ťažkých až ľahších skeletnatých zvetralín nekarbonátových hornín a kambizeme pseudoglejové nasýtené a ciernice reliktné, sprievodné ciernice glejové reliktné, lokálne organozeme; zo zvetralín pieskovcovo-ílovcových hornín - flyš) a pseudogleje (pseudogleje modálne, kultizemné a luvizemné nasýtené až kyslé; zo sprašových hĺn a svahovín).

III.1.5. Klimatické pomery

Územie okolia Bánoviec nad Bebravou patrí do mierne suchej až mierne vlhkej klímy. Obdobie leta je teplé a zimy sú tu mierne. Priemerné zrážky územia sa pohybujú od 550 do 650 mm so zrážkovým tieňom v okolí Bánoviec nad Bebravou.

Teplotné pomery

Teplota vzduchu je jedným z určujúcich činiteľov pre celkový ráz územia a je ovplyvňovaná zemepisnou šírkou, nadmorskou výškou a orografickými pomermi. Územie Bánoviec nad Bebravou patrí do teplej klímy. Počas roka sa tu vyskytuje 60 až 70 dní s teplotou 25 °C a viac. Najnižšie teploty sú okolo – 2,5 °C a najteplejšie 19 °C. Za päťročný časový rád (2000 – 2004) najnižšia hodnota dosiahla – 2,2 °C. V lete maximálna teplota za spomínané obdobie vystúpila maximálne na 22,1 °C. V poslednom meranom roku 2004 dosiahla priemerná mesačná teplota 10 °C. Minimálna priemerná teplota v januári bola – 2,9 °C, maximálna priemerná teplota bola v auguste 20,2 °C.

Zrážky

Pri hodnotení spadnutých atmosférických zrážok je dôležité ich množstvo, časové a plošné rozdelenie. Podľa údajov z najbližšej klimateckej stanice Topolčany priemerný úhrn zrážok za obdobie 2000 – 2004 dosiahol v danej oblasti 563,2 mm. Maximálna ročná hodnota päťročného rádu dosiahla 684,8 mm a minimálna 462,8 mm. Prevládajúce množstvo zrážok spadne v predmetnom území v teplom polroku (IV-IX) 253,9 mm, v zimnom polroku (X-III) 215,4 mm. V poslednom meranom roku 2004 bol najbohatší na zrážky mesiac jún 132,7 mm, najmenej zrážok pripadlo na mesiac apríl 22,3 mm. Priemerný ročný úhrn v roku 2004 bol 577,1 mm pričom počet dní s úhrnom zrážok vyšším ako 5 mm bol 40 dní a viac ako 10 mm 14 dní.

Veternosť

Prúdenie, smer a rýchlosť vetra ovplyvňujú orografické pomery, expozícia terénu, jeho oslnenie. Vo všeobecnosti prevládajú vetry severo -severozápadné a severozápadné, ďalšími prevládajúcimi smermi vetra sú zaznamenané vetry severné, menej severo -severovýchodné a severovýchodné. V zimnom období sú veterné pomery ovplyvňované cirkulačnými pomermi ázijskej anticyklóny, islandskej a stredomorskej níže, ako aj charakterom reliéfu. Pre jarné obdobie sú charakteristické časté zmeny poveternostných situácií sprevádzané rýchlymi zmenami teploty vzduchu. V tomto období je najmenšia početnosť výskytu bezvetria zo všetkých ročných období, a to v dôsledku častého, nestabilného zvrstvenia atmosféry. V lete prevládajú východné a juhovýchodné smery, podobne aj počas zimných mesiacov. Jesenné obdobie je prechodné, podobné jarnému. Maximálna priemerná rýchlosť vetra za obdobie 2000 – 2004 dosiahla 2,4 m.s-1, minimálna 1,2 m.s-1 a priemer pre celé obdobie bol 1,9 m.s-1. V poslednom meranom roku 2004 bola priemerná rýchlosť vetra 1,2 m.s-1, maximálna hodnota bola v mesiaci marec 1,4 m.s-1 a minimálna v mesiaci jún 1,0 m.s-1. Maximálnu rýchlosť päťročného rádu dosiahol vietor v smere juhovýchodnom s rýchlosťou 3,7 m.s-1.

III.1.6. Hydrologické pomery

Povrchové vody

Riešené územie hydrologicky spadá do povodia rieky Bebravy. Záujmovým územím a intravilánom sídelného útvaru Bánovce nad Bebravou preteká hlavný recipient Bebrava, ktorá pramení v Strážovských vrchoch, druhým hlavným tokom je potok Radiša, územím mesta pretekajú aj potoky Svinica a Dubnička. Celková dĺžka rieky Bebrava je 49,6 km a má priemerný ročný prietok 3,7 m³/sek. V širšom území toku Bebrava je vybudovaná hat v Nadliciach a v Bánovciach nad Bebravou (udržiava stálu výšku hladiny v intraviláne mesta). Na toku Bebrava nie sú vybudované vodné nádrže. Na toku Radiša sa plánuje výstavba vodnej nádrže v rkm 14,6, s kótou max. hladiny 320,0 m.n.m. ovládateľným objemom 8,4 mil. m³ a zatopenou plochou 0,78 km² pri max. hladine. situovanú nad obcou Radiša, ktorá je zaradená do kategórie E – evidovaná.

Podzemné vody

Podzemné vody sú v širšom okolí mesta jediným zdrojom pitnej vody. V riešenom území sa nachádzajú vodné zdroje - triasové pramene Považského Inovca a Strážskej hornatiny, v ktorom sa využívajú zdroje vody pre PnSV v oblasti Čiernej Lehoty, Slatiny nad Bebravou, Motešíc a Timoradzi.

Ich kvalita vody zodpovedá STN pre pitnú vodu a na zásobovanie ich možno priamo využívať. Pre SKV Bánovce sa využívajú vodné zdroje - pramene Starý Lutov a Jelešnica a vodovod Uhrovec využíva vodný zdroj Dobranská. Kapacita v súčasnosti využívaných zdrojov pitnej vody v okrese Bánovce je 101,0 l.s-1.

Riešené územie

Vodný tok Bebrava preteká zo severozápadu na juhozápad cez intravilán mesta. Hlavnými prítokmi toku Bebrava sú :

- potok Svinica – pravostranný prítok (tok v správe SVP š.p. OZ Povodie Váhu)
- potok Inovca – pravostranný prítok (tok v správe SVP š.p. OZ Povodie Váhu)
- potok Machnáč - pravostranný prítok (tok v správe SVP š.p. OZ Povodie Váhu)
- potok Jelešnica – ľavostranný prítok (tok v správe SVP š.p. OZ Povodie Váhu)
- potok Dubnicka - ľavostranný prítok (tok v správe SVP š.p. OZ Povodie Váhu)
- potok Radiša - ľavostranný prítok (tok v správe SVP š.p. OZ Povodie Váhu)

Na toku Bebravy bolo v rkm 17,67 – 19,93 vykonané odstránenie nánosov a celkové vyčistenie toku. Na toku Radiše bola vykonaná úprava koryta na Q50 – 42 m³.s-1. Na území mesta sa v súčasnosti nachádza vodná nádrž Bánovce na toku Dubnická s priehradou v km 2,40. Jej hlavným účelom je vylepšenie prietoku približne 0,004 m³.s-1, ďalej ochrana územia, pre potreby závlah a chov rýb s rekreáciou.

Geotermálny vodný zdroj sa nachádza v SÚ Bánovce. Je situovaný juhovýchodne od areálu COV v blízkosti záhradníctva. Jeho celková výdatnosť je 9-11,0 l.s-1, pričom teplota vody sa pohybuje v rozmedzí 43°C. Uvedený zdroj sa využívajú pre napúšťanie bazénov termálneho kúpaliska v lokalite "Pažit", kde termálna voda je dopravovaná cez oceľové potrubie DN 80.

Termálne a minerálne pramene

V oblasti Bánoviec nad Bebravou sú známe geotermálne vody, ktoré boli zistené geotermálnymi vrtmi hlbokými okolo 2000 m. Geotermálne vody sú tu viazané na triasové dolomity a vápence chočského príkrovu, ktorý leží v podloží paleogénnych sedimentov. Z geotermálnych vrtov hĺbky 200 – 2025 m vyteká cca 3,0 l.s-1 vody s teplotou 30 °C. Pri čerpaní bola dosiahnutá v tejto oblasti výdatnosť 17,0 l.s-1 a teplota vody na povrchu 40 °C. Z chemického hľadiska sú to vody výrazného Ca-(Mg)-HCO₃ typu s mineralizáciou 0,7 až 0,8 g.l-1. Geotermálne vody sú viazané na polootvorenú hydrogeologickú štruktúru (má len infiltračnú a akumuláciu), z

ktorej je možné exploatovať tepelno – energetický potenciál (TEP) prírodných zdrojov.

Vodohospodársky chránené územia

Zájumové územie leží mimo vodohospodárskych chránených území. Severne cca 20 km od neho sa nachádza Chránená vodohospodárska oblasť (CHVO) Strážovské vrchy.

III.1.7. Fauna a flóra

Vegetácia svojou pokryvnosťou a objemom fytohmasy vytvára najväčšiu časť nášho životného prostredia. Súčasne priamo či nepriamo predstavuje najdôležitejší obnoviteľný zdroj potravy pre človeka, ale aj pre živočíchy a mikroorganizmy. Preto musíme dobre poznať vlastnosti a hodnoty tohto prírodného bohatstva, aby sme svoju činnosť rozumne plánovali v krajine, prírodu racionálne využívali a chránili. Charakter vegetácie v sledovanom území odpovedá celkovému charakteru územia, hypsometrickému rozloženiu, geologickej stavbe podložia, ako aj ďalším ekologickým faktorom a antropickým aktivitám uskutočňovaným v území v minulosti a aj dnes. Sledované územie okolia mesta Bánovce nad Bebravou podľa fyto geografického členenia Slovenska (Futák, 1980) sa nachádza ešte na území patriacej do oblasti panónskej flóry (*Pannonicum*), obvodu europanónskej xerothermnej flóry (*Europannonicum*) okresu Podunajská nížina a územia obcí severne od Bánoviec nad Bebravou až po Motešice sa nachádzajú na rozhraní oblasti panónskej flóry (*Pannonicum*), obvodu europanónskej xerothermnej flóry (*Europannonicum*) okresu Podunajská nížina a oblasti západokarpatskej flóry (*Carpaticum occidentale*), obvodu predkarpatskej flóry (*Praecarpaticum*) okresu Strážovské a Súľovské vrchy. Obce Slatina nad Bebravou, Trebichava, Šípkov a Cierna Lehota už celkom spadajú do oblasti západokarpatskej flóry (*Carpaticum occidentale*), obvodu predkarpatskej flóry (*Praecarpaticum*) okresu Strážovské a Súľovské vrchy. V sledovanom území boli mapované z jednotiek potenciálnej prirodzenej vegetácie lužné lesy nížinné, lužné lesy podhorské a horské, dubovo-hrabové lesy karpatské, dubovo-cerové lesy, dubové xerothermofilné lesy submediteránne a skalné stepi, menej aj dubové nátržníkové lesy, vo vyšších polohách prevládajú bukové kvetnaté lesy podhorské, bukové lesy vápnomilné a v najvyšších polohách aj bukové a jedľové lesy kvetnaté a ostrovčekovite sa tu vyskytujú aj bukovoborovicové lesy a ostrevkové spoločenstvá. V najnižších polohách v úseku medzi Hornanami a Motešicami boli mapované aj slatinská.

U - lužné lesy nížinné (podzväz *Ulmenion* Oberd. 1953) - zahŕňujú vlhkomilné a čiastočne mezohygrofilné lesy rastúce na aluviálnych naplaveninách vodných tokov. Viasu sa na vyššie a relatívne suchšie polohy údolných nív (agradacné valy, riečne terasy, náplavové kužele a pod.) v teplejších oblastiach kotlín a pahorkatín,

kde ich zriedkavejšie a časovo kratšie ovplyvňujú periodicky sa opakujúce povrchové záplavy alebo kolísajúca hladina podzemnej vody. V stromovej vrstve sa uplatňujú najmä tvrdé lužné dreviny ako jasen úzkolistý panónsky (*Fraxinus angustifolia subsp. danubialis*), dub letný (*Quercus robur*), brest hrabolitý (*Ulmus minor*), jasen štíhly (*Fraxinus excelsior*), javor poľný (*Acer campestre*), cremcha strapcovitá (*Padus avium*), medzi ktoré bývajú hojne primiešané aj niektoré dreviny mäkkých lužných lesov. Krovinné poschodie je zväčša dobre vyvinuté a vyznačuje sa vysokou pokryvnosťou, bylinný porast je bohatý a druhovo pestrý. Sú mapované na alúviu Bebravy a jej väčších prítokov. Dnes sa zachovali len fragmenty týchto porastov vo forme brehovej vegetácie tokov v území. Väčšina územia je premenená na ornú pôdu alebo zastavané plochy.

Druhovým zložením a fyziognómiou sú charakteristické ako vysokokmenné jelšové lužné lesy s dominantnou jelšou lepkavou (*Alnus glutinosa*), jelšou sivou (*A. incana*), vrbou krehkou (*Salix fragilis*), jaseňom štíhlým (*Fraxinus excelsior*) a vrbou bielou (*Salix alba*). Ďalej sem patria aj krovinné vrbiny na mladých naplaveninách lemujúcich brehy vodných tokov, v ktorých sú zastúpené vrba purpurová (*Salix purpurea*), vrba trojtyčinková (*S. triandra*), vrba krehká (*S. fragilis*). Lužné lesy podhorské a horské sa v sledovanom území vyskytovali na horných tokoch väčších tokov v území ako napr. Bebrava, Radiša a okolo všetkých väčších prítokov Bebravy a často zasahovali aj pomerne hlboko do pohorí. Najvýznamnejšie porasty sa zachovali v okolí toku Machnáč, ktoré sú súčasťou rovnomenného chráneného územia (PP Potok Machnáč). V súčasnosti sa vo väčšine prípadov ich výskyt obmedzil na brehové porasty, no môžeme nájsť tu aj zvyšky skutočne významných porastov.

C - dubovo-hrabové lesy karpatské (podzväz *Carici pilosae-Carpinenion betuli* J. et M. Michalko) - sem patria spoločenstvá listnatých lesov, ktoré vytvára najmä dub zimný (*Quercus petraea*), dub letný (*Q. robur*), hrab obyčajný (*Carpinus betulus*), javor poľný (*Acer campestre*), lipa malolistá (*Tilia cordata*), lipa veľkolistá (*Tilia platyphyllos*), čerešňa vtáčia (*Prunus avium*) a iné. Zaberajú úrodné oblasti nížin, pahorkatín, v stredohoriach vystupujú súvisle do výšky 600 m n.m. a končia sa až pri 1000 m n.m. v pásme bučín. Z klimatickej stránky osadzujú teplé až mierne teplé oblasti so zrážkami 600-700 mm. Náhradnými spoločenstvami na miestach dubovo-hrabových lesov sú pasienky a lúky (zväz *Cynosurion*, menej iné). Na stanovištiach po týchto lesoch sa ešte darí viniciam, ale pôdne a klimaticky sú to výborné polohy pre ovocinárstvo. Dnešné dubovo-hrabové lesy sú u nás nízke, výmladkové a dosť jednotvárne s prevládajúcimi trávnatými druhmi. Zachovali sa však aj dosť pekné typy, blízke prirodzeným. V sledovanom území patria k plošne najrozšírenejším zmiešaným listnatým lesoch v dubovom vegetačnom stupni. Veľká časť týchto lesov je premenená na ornú pôdu alebo na trvalé trávne porasty (hlavne v kotlinových častiach územia). Qc - dubovo-cerové lesy (zväz *Quercion confertae-cerris* Horvat 1949, asociácia *Quercetum petraeae cerris* Soó 1957) - vyskytujú sa prevažne na

extrémnych formách reliéfu, ako chrby a hrebene hôr, prudké a na juh exponované svahy a pod. na alkalických až neutrálnych podkladoch. Na vápencoch a dolomitoch zasahujú tieto dubové lesy v podobe enkláv hlbšie do karpatských pohorí a vystupujú až do výšky okolo 500 m n.m. Spolu so skalnými trávnatými spoločenstvami tvoria zväčša jeden komplex, a to najmä na územiach silne zasiahnutých pastvou a skrasovatených, kde sú v podobe nízkych zakrpatených a hustých zárastov s ostrovčekmi stepných a skalných trávnatých spoločenstiev a krov. Zo stromov najčastejšie prevláda dub plstnatý (*Quercus pubescens*), dub zimný (*Q. petraea*), dub cerový (*Q. cerris*), ďalej jarabina brekynová (brekyna, *Sorbus torminalis*), jarabina mukynová (mukyna, *S. aria*), jarabina grécka (*S. graeca*), jarabina oskorušová (oskoruša domáca, *S. domestica*), javor poľný (*Acer campestre*), jaseň mannový (*Fraxinus ornus*) a brest hrabolitý (*Ulmus carpiniifolia*). Z krov je hojne zastúpený drieň obyčajný (*Cornus mas*), čerešňa mahalebková (*Cerasus mahaleb*), drác obyčajný (*Berberis vulgaris*) a ďalšie. Bylinná vrstva je veľmi bohatá a pestrá. Náhradnými spoločenstvami sú najmä spoločenstvá zväzu *Festucion valesiaca* alebo suché pasienky. Dnešné lesy sú antropogenizované, výmladkové alebo vysadené agátom, ktorý miestami dominuje. Ich stanovišťa sú zväčša vhodné pre poľia s náročnejšími kultúrami (pšenica, kukurica a pod.), pre vinohrady a sady, ktoré však často trpia nedostatkom vlahy.

Qp - dubové nátržníkové lesy (zväz *Potentillo albae-Quercion* Michalko 1983) - jedná sa o dubové lesy pahorkatín rozšírené vo vnútrokarpatských kotlinách. Nachádzajú sa na plošinách a miernych sklonoch, rozpätie ich výskytu je od 150 do 700 m n.m., zrážkové rozpätie 600-700 mm ročne, tepelné 6,2 - 9°C ročne. Výraznejšia je kontinentalita klímy, suché a teplé letá, chladné zimy s nevelkou vrstvou snehu. Floristicky sú veľmi bohaté. Z druhov prevláda dub letný (*Quercus robur*), ďalej dub zimný (*Q. petraea* na minerálne bohatších pôdach), borovica lesná (*Pinus sylvestris*), breza biela (*Betula pendula* na zamokrených miestach), topol osikový (*Populus tremula*) a smrek obyčajný (*Picea abies*). Krovinný a hlavne bylinný podrast je bohatý a pestrý. Zvyšky kotlinových dubových lesov majú práve charakter dubových nátržníkových lesov. Väčšina z pôvodných porastov však bola premenená na ornú pôdu.

Druhotné spoločenstvá sú pre tieto lesy typické, hlavne pastviny. Indikujú hospodársky cenné stanovišťa, pôdy sú úrodné. Lesný plášť často tvoria kroviny. Q - dubové xerotermofilné lesy submediteránne a skalné stepi (zväz *Quercion pubescentis petrae* Br.Bl. 1931, zväz *Seslerio-Festucion glaucae* Klika 1931 p.p. em. Kolbek 1982, zväz *Asplenio-Festucion glaucae* Zolyonii 1931 em Soó 1959) - skupina lesných a trávnatých spoločenstiev viažúca sa na južné svahy v dubovom stupni, na vápence, dolomity, vápnité zlepenice, flyš a bázickejšie vyvreliny. Tvoria spolu určitý komplex (hlavne po degradácii pastvou a ohňom), zaberajú nevelké plochy, osadzujú extrémne formy reliéfu, ako sú chrby a hrebene vrchov, prudké sklony a pod. Vedúcou lesnou drevinou je dub plstnatý (*Quercus pubescens*) a k

nemu sa ďalej radia ďalšie druhy rodu *Quercus* a *Sorbus* a mnohé ďalšie teplomilné a suchomilné dreviny a kry. Bylinná vrstva je veľmi bohatá a pestrá. Stanovištia týchto spoločenstiev patria medzi najteplejšie. Indikujú stanovištia vhodné na pestovanie najnáročnejších kultúr. Vyžadujú ochranu, pretože po narušení lesa, krovinných a trávnatých porastov nastáva erózia a po zastavení ich ničenia majú tendenciu iba veľmi pomalej obnovy a zarastania.

F - bukové lesy kvetnaté (podzváz *Eu-Fagenion* Oberd. 1957) - predstavujú bučiny montánneho stupňa bez vyhraneneho vzťahu k substrátu. Bukové lesy sú floristicky pomerne jednotné, rozdiely sa prejavujú v jednotlivých geografických celkoch a najmä na geologicky odlišných podložiach. Buk je v nich blízko svojho ekologického optima a pri väčšej vlhkosti a dostatku tepla je jedla biela (*Abies alba*) jeho rovnocennou partnerkou. Na dolnej hranici jednotky býva prítomný ešte aj dub zimný (*Quercus patraea*), zriedkavo hrab obyčajný (*Carpinus betulus*). Stálou prímiesou bývajú javor horský (*Acer pseudoplatanus*), javor mliečny (*A. platanoides*), brest horský (*Ulmus glabra*), jaseň štíčky (*Fraxinus excelsior*), lipa malolistá (*Tilia cordata*) a smrek obyčajný (*Picea abies*) vo vyšších polohách. Porasty bývajú jedno- až trojetážové, krovinná vrstva nebýva vyvinutá. Bylinné poschodie je pomerne pestré a bohaté a jeho vytvorenie a zloženie je ovplyvňované jednak geologickým podložím a jednak zložením stromového poschodia. Porasty kvetnatých bukových lesov patria k najkvalitnejším a najproduktnejším vysokovýnosovým lesom a ako také boli a sú využívané. Náhradnými spoločenstvami sú dvojkosné až trojkosné lúky a v menšej miere pasienky, ktorých floristické zloženie a aj výnosy sú úmerné trofickým pomerom základných lesných spoločenstiev.

Miernejšie svahy premenené na polia sú hospodársky výnosné, vhodné na pestovanie obilnín, okopanín, lanu, ovocných drevín a pod., zatrávenené oblasti možno využiť ako živnú bázu pre živočíšnu výrobu. Z hľadiska zachovania genofondu drevín majú pôvodné porasty významné postavenie, lebo sa tu udržiavajú pôvodné genotypy viacerých listnatých drevín a z ihličnatých jedla. Bukové lesy kvetnaté sú dominantným typom lesných spoločenstiev v stredných a vyšších polohách okolitých pohorí. Značná časť pôvodných lesov bola premenená na smrekové monokultúry. Fs - bukové kvetnaté lesy podhorské (podzváz *Eu-Fagenion* Oberd. 1957 em R.Tx. in R.Tx. et Oberd. 1958) - mapovaná jednotka zahrna mezotrofné spoločenstvá bucín s výraznou prevahou buka (*Fagus sylvatica*) v nižších polohách, ktoré sú považované za subklimax bukového stupňa a ďalej klimaxové eutrofné bukové a zmiešané jedlo-bukové lesy na hornej hranici podhorského stupňa. V sledovanom území sú porasty bukových kvetnatých lesov podhorských mapované vo vyšších polohách na svahoch okolitých pohorí. Na viacerých lokalitách sú poznačené hospodárskou činnosťou.

CF - bukové lesy vápnomilné (podzváz *Cephalanthero-Fagenion*) - jednotka zahŕňa bukové a zmiešané lesy na rendzinách rozšírené na strmých skalných vápencových svahoch v podhorskom a nižšom horskom stupni. Ťažisko výskytu je medzi 600-1000

m n.m., vyskytujú sa aj nižšie (okolo 300 m n.m.) a aj vyššie až do 1400 m n.m. Buk lesný (*Fagus sylvatica*) ako drevina uprednostňujúca vápencové podložie dobre obstojí v konkurencii s inými drevinami na týchto extrémnych stanovištiach (prudké svahy, hrebene, chrbty a pod.), a preto je tu prevládajúcou drevinou. Na spodnej hranici rozšírenia možno nájsť v týchto porastoch aj dub zimný (*Quercus petraea*) a dub plstnatý (*Q. pubescens*) a vo vyšších polohách borovicu lesnú (*Pinus sylvestris*), smrek obyčajný (*Picea abies*), smrekovec opadavý (*Larix decidua*) a jedlu bielu (*Abies alba*). Kroviny sú zastúpené v hojnom počte a majú aj väčšiu pokrývnosť. Bylinný podrast je pestrý a sú v ňom zastúpené aj druhy kvetnatých bučín a z teplomilných dubín, ako aj druhy vnikajúce sem z trávnatých spoločenstiev. Na teplejších výhrevných miestach možno zaznamenať aj prechody k lesostepným až stepným formáciám.

S - slatiniská (zväz *Molinion coeruleae* Koch 1926, rad *Tofieldietalia* Preisg. in Oberd. 1949, rad *Caricetalia fuscae* Koch 1926) - táto jednotka zahrňa eutrofné a mezotrofné spoločenstvá terénnych priehlbín trvalo zásobovaných povrchovou, podzemnou, alebo pramenitou, stredne až silne mineralizovanou vodou. Slatiniská majú rozličný pôvod vznikla a vývoja. Na tvorbe a akumulácii slatinného humolitu majú hlavný podiel močiarna a slatinná vegetácia, ktoré určujú fyziognómiu celého slatiniska. K močiarnej a slatinnej vegetácii sa zvyčajne zaradujú hydrofilné a hygrofilné spoločenstvá trstové (*Phragmition communis*), ostricové (*Magnocaricion elatae*) a tak isto spoločenstvá rašelinných a slatinných lúk (*Caricion davallianae*, *Molinion*, čiastočne *Caricion lasiocarpae* a *Caricion fuscae*).

Z hľadiska reálnej, súčasnej, vegetácie možno povedať, že v území s charakterom kotlinového, pahorkatinného, podhorského, ale aj horského stupňa sa uplatňujú ako druhy xerofilné a xerothermné, tak aj druhy horské. Mnohé z týchto druhov sú panónskeho alebo mediteránneho pôvodu a do územia prenikli pozdĺž rieky Bebrava. Areály výskytu týchto panónskych, teplo a suchomilnejších druhov sa na viacerých lokalitách prelínajú s areálmi karpatských druhov. Tieto chladnomilné druhy typické pre horský stupeň tvoria druhú veľmi početnú skupinu druhov územia. Vo vyšších polohách územia sú zastúpené prevažne karpatské druhy rastlín.

Pôvodné zloženie a zastúpenie druhov môžeme pozorovať väčšinou len v hornatejších

oblastiach. Priamo v kotlinách sa vyskytujú viac druhov ruderalne a celkový výskyt jednotlivých taxónov je silne ovplyvňovaný človekom.

Vzhľadom na geologické podložie sa tu vyskytujú ako kyslomilnejšie, tak aj vápnomilné druhy. V druhovom zložení rastlinstva sa odráža aj stupňovitá členitosť územia. Vyčleniť tu možno nížinný stupeň s teplomilnou flórou siahajúcou približne do nadmorskej výšky 290 m n.m. zastúpený v okolí rieky Bebravy a na jej nive, stupeň pahorkatín od 290 do 500 m n.m. charakterizovaný dubovými a dubovo-hrabovými lesmi, stupeň podhorský (submontánný) od 500 m n. m. vyššie, pokrytý

pôvodne bukovými lesmi, dnes na mnohých miestach so značne pozmenenými porastami, často so smrekom, na slnečných expoziáciách s borovicou.

V širšom okolí sledovaného územia sa vyskytujú viaceré biotopy, ktoré druhovým zložením rastlinnej zložky sú alebo sa veľmi približujú k vegetačným jednotkám potenciálnej prirodzenej vegetácie. V kotlinovej časti územia, ktorá bude priamo zasiahnutá realizáciou zámeru, je vegetácia veľmi poznačená činnosťou človeka a pôvodné biotopy sú tu veľmi zriedkavé. Lužné lesy sa v území vyskytujú na alúviu rieky Nitra a na alúviách dolných tokov jej väčších prítokov. V okolí rieky Nitra prevládajú lužné lesy zväzu *Salicion albae*. V stromovom poschodí sú bežné vrba biela (*Salix alba*) a vrba krehká (*Salix fragilis*), ktoré doplnajú jelša lepkavá (*Alnus glutinosa*), topol cierny (*Populus nigra*), brest väzový (*Ulmus laevis*), vrba trojtycinková (*Salix triandra*), cremcha obyčajná (*Padus avium*). Z krovín tu bežne rastú baza čierna (*Sambucus nigra*), hloh jendosemenný (*Crataegus monogyna*), hloh obyčajný (*Crataegus laevigata*), bršlen európsky (*Euonymus europaea*), slivka trnková (*Prunus spinosa*), svíb krvavý (*Swida sanguinea*), zob obyčajný (*Ligustrum vulgare*), ostružina ožinová (*Rubus caesius*) i niektoré splavené vrby ako vrba purpurová (*Salix purpurea*), vrba sivá (*Salix elaeagnos*), vrba košíkárka (*Salix viminalis*). Bylinné poschodie pozostáva najmä z rôznych bežných nitrofilných a vlhkomilných druhov. Dobre ho charakterizuje kozonoha hostcová (*Aegopodium podagraria*), vysokú účasť tu majú ďalšie nitrátofilné populácie bežné v podobných úsekoch riek ako prhlava dvojdomá (*Urtica dioica*), zádušník brectanovitý (*Glechoma hederacea*), lipkavec obyčajný (*Galium aparine*), cesnačka lekárska (*Alliaria petiolata*), hluchavka škvrnitá (*Lamium maculaum*), blyskác cibulkatý (*Ficaria bulbifera*), kostihoj lekársky (*Symphytum officinale*), povoja plotnatá (*Calystegia sepium*), iskerník plazivý (*Ranunculus repens*), trebulka lesná (*Anthriscus sylvestris*), krkoška chlpatá (*Chaerophyllum hirsutum*), podbel liecivý (*Tussilago farfara*), bolševník borščový (*Heracleum sphondylium*) a pod. Z trávovitých druhov prevláda chrastrnica trsteníkovitá (*Phalaroides arundinacea*), pýrovník psí (*Elymus caninus*), lipnica pospolitá (*Poa trivialis*), psincek poplazový (*Agrostis stolonifera*), psincek obrovský (*Agrostis gigantea*), reznacka lalocnatá (*Dactylis glomerata*), trstina obyčajná (*Phragmites australis*) a i. Väčšina týchto lesov má charakter líniových porastov s ekotónmi nadväzujúcimi na jednej strane na vegetáciu riečneho litorálu a na druhej strane na obrábanú poľnohospodársku pôdu.

Majú vysokú dynamiku, prostredníctvom ktorej sú schopné pomerne rýchlej reštitúcie (samovolnej obnovy). Sú významným biokoridorom. Na väčšine lokalít sú ovplyvnené neofytnými druhmi ako je zlatobyl obrovská (*Solidago gigantea*), zlatobyl kanadská (*Solidago canadensis*), netýkavka žlaznatá (*Impatiens glandulifera*), netýkavka malokvetá (*Impatiens parviflora*). Pomiestne ale masovo je rozšírený aj neofyt rudbekia strapatá (*Rudbeckia laciniata*) ci krídlatka japonská (*Reynoutria japonica*). Podhorské lužné lesy sú rozšírené na alúviách potokov v celej oblasti a do tejto kategórie patria i brehové porasty. Klasickým znakom je prúdiaca podzemná voda

a dostatočné zásobovanie pôdy minerálnymi živinami. Väčšina porastov sa blíži k pôvodnému zloženiu. Pripotocné jelšiny s kozonohou hostcovou (*Aegopodio-Alnetum glutinosae*) zahrňajú podhorské a pahorkatinné pripotocné jelšiny, vyvinuté na fluvizemiach a to buď hlinitých, piesocnatých, štrkovitých, alebo i glejových. Výnimocne sú to i pseudogleje, zvlášť tam, kde tieto vznikli sekundárno-progresívnou sukcesiou v enklávach poľnohospodárskych pôd.

V stromovom poschodí prevláda prevažne jelša lepkavá (*Alnus glutinosa*), miestami vrba trojtycinková (*Salix triandra*), vrba krehká (*Salix fragilis*), pravidelným doprovodom je i cremcha obyčajná (*Padus avium*), zriedkavejšie aj topol osikový (*Populus tremula*) a jaseň štíhly (*Fraxinus excelsior*), no možno tu nájsť aj javor horský (*Acer pseudoplatanus*) a hrab obyčajný (*Carpinus betulus*). V krovinnom podraze je bežným druhom hloh jendosemenný (*Crataegus monogyna*), zob obyčajný (*Ligustrum vulgare*), svíb krvavý (*Swida sanguinea*), kalina obyčajná (*Viburnum opulus*), vrba rakytová (*Salix caprea*), vrba popolavá (*Salix cinerea*), baza čierna (*Sambucus nigra*). Bylinné poschodie pozostáva z rôznych bežných nitrofilných a vlhkomilných druhov ako je kozonoha hostcová (*Aegopodium podagraria*), prhlava dvojdomá (*Urtica dioica*), sleziník okrúhloolistý (*Chrysosplenium allernifotrium*), záružlie mociarne (*Caltha palustris*), lipkavec obyčajný (*Galium aparine*), cesnacka lekárska (*Alliaria petiolata*), hluchavka škvrnitá (*Lamium maculaum*), blyskáč cibulkatý (*Ficaria bulbifera*), ostrica oddialená (*Carex remota*), ostrica predĺžená (*Carex elongata*), hviezdica hájna (*Stellaria nemorum*), túžobník brestový (*Filipendula ulmaria*), paprad hrebenatý (*Dryopteris cristata*), cerkáč obyčajný (*Lysimachia vulgaris*), trebuľka lesná (*Anthriscus sylvestris*), kosatec žltý (*Iris pseudacorus*), praslicka mociarna (*Equisetum palustre*), lulok sladkohorský (*Solanum dulcamara*), nadutica bobulnatá (*Cucubalus baccifer*), zádušník brectanovitý (*Glechoma hederacea*) a celý rad splavených druhov listnatých lesov. Väčšina týchto spoločenstiev sa vyskytuje len v líniových porastoch, často však len ako stromoradie pozdĺž brehov potokov. Len niektoré prítoky majú porastový doprovod týchto jelšín. Na mnohých miestach vnikajú do týchto úzkych brehových porastov i synantropné druhy. Napriek tomu je to veľmi významný biotop slúžiaci i ako biocentrum, ale najmä biokoridor. Tieto spoločenstvá majú na rozdiel od mnohých lesných spoločenstiev obrovskú obnovovaciu schopnosť fytoocenotickú, to znamená vznik nových, alebo obsadenie starých stanovišť po ich zanechaní cestou semennej obnovy. Ide o kategóriu lesov, ktorá si vyžaduje primerane prísnu ochranu vzhľadom na jej významnú ekostabilizačnú funkciu v krajine. Krajinná vegetácia - nelesná stromová a krovinná vegetácia (NSKV) v intenzívne využívannej krajine zohráva veľmi významnú úlohu. Porasty drevín často preberajú funkcie pôvodných lesných porastov a vhodne dopĺňajú krajinu ako z ekologického a biologického, tak aj krajinnostetického hľadiska. Väčšinou sa jedná o líniové doprovodné porasty, ktoré z krajinnotvorného hľadiska sú veľmi dôležité, dodávajú krajine výraz, menovitosť, špecifickosť. Porasty predstavujú doprovod vodným tokom, komunikáciám, prípadne

železnici. Líniový doprovod vodným tokom dokumentujú typické dreviny lužných lesov ako sú jelše (*Alnus glutinosa* alebo *A. incana*), vrby (rôzne druhy rodu *Salix*), jesene (hlavne *Fraxinus excelsior*), javory (*Acer pseudoplatanus*, *A. platanoides*), cremcha (*Padus avium*), menej aj iné dreviny a tieto stromové druhy dopĺňajú kroviny. Malým podielom sú tu zastúpené menšie až malé lesíky a remízky, prípadne skupiny stromov často doplnené krovitým podrastom. Na zarastajúcich častiach trávnych porastov, alebo na okrajoch lesíkov majú kroviny často dominantné postavenie. Ich podiel v sledovanom území je dosť malý.

Brehové porasty definujeme ako súvislé zapojené lesné porasty alebo skupiny, prvky, rady stromov, krov a bylinnej vegetácie rastúce na brehoch tokov, nádrží alebo iných vodných plôch a v ich blízkom okolí. Vlastné brehové porasty obvykle plnia brehoochrannú funkciu a na ňu nadväzujúce funkcie (drevoprodukčná, filtračná, agromelioračná, krajinnno-výtvorná, rekreačná a tieniaca - vodochranná). V sledovanom území sú najvýznamnejšie brehové porasty rieky Nitra a jej väčších prítokov. V zachovalých pôvodných častiach toku rieky Nitra sa nachádzajú brehové porasty tvorené vrbou bielou (*Salix alba*), vrbou krehkou (*Salix fragilis*), jelšou lepkavou (*Alnus glutinosa*), jelšou sivou (*A. incana*) a ostatnými lužnými drevinami. Vo viacerých častiach toku sú však brehové porasty často likvidované v súvislosti s reguláciou toku, čo je nutné považovať za výrazný negatívny zásah do krajiny. V ohrádzovanom úseku je tok často bez stromovej a krovitej vegetácie. Tieto brehové porasty tvoria väčšinou pôvodné, stanovište vhodné, ale neobhospodávané dreviny, nezodpovedajúce funkčným možnostiam stanovišť. Účelovým poslaním porastov je stabilizácia brehov koryta rieky alebo jej prítokov. Popritom majú funkciu hydrologickú, klimatickú, hygienickú, krajinnotvornú a estetickú. Na neupravených menších tokoch sa nachádzajú väčšinou prirodzené brehové porasty. Stav týchto porastov z hľadiska priestorovej a druhovej skladby je neuspokojivý. Dominantnou drevinou je jelša, ďalej sú tu zastúpené stromové vrby, topole, menej cenné listnaté druhy ako je jaseň, javor, lipa a iné. Na upravených tokoch a kanáloch sú brehové porasty len sporadické.

Sprievodná vegetácia komunikácií - táto vegetácia má v súvislosti s užívaním ciest a železníc dopravný -bezpečnostný, hygienicko-ekologický, stavebno -technický a krajinnársko -biologický význam. Vegetačné úpravy komunikácií nesmú ohrozovať bezpečnosť dopravy ani inak do nej zasahovať a zároveň zmierňujú pôsobenie vetra a snehu. Najčastejšou drevinou pozdĺž komunikácií je čerešňa, jablň, slivka, orechy a okrasné dreviny. Pri plošnom vyhodnotení vegetácie komunikácií uplatňuje sa šírka pásu 1,5 m pri jednom rade stromov a šírka pásu 3 m pri dvoch radoch stromov. Významnú funkciu zohráva vegetácia okolí železničnej trate.

Väčšinou sa tu uplatňujú domáce druhy drevín. Hájkiky a remízky - remízky, hájkiky, vegetácia strží a zrušených úvozových ciest tvorí ucelené ostrovčeky vegetácie v poľnohospodárskej monokultúrnej agrocenóze územia a na okrajoch kotliny pri prechode poľnohospodárskej pôdy, hlavne zarastajúcich lúk a pasienkov, do lesných

spoločenstiev na svahoch okolitých pohorí. Obvykle je na nich zastúpené poschodie stromové, krovité a bylinné. Remízky sú významný krajinný prvok nenahraditeľný z hľadiska stabilizácie krajiny pri poľnohospodárskej veľkovýrobe. Vyznačujú sa vysokou diverzitou druhov, hlavne živočíchov.

Solitéry - súčasťou rozptýlenej NSKV sú aj solitérne rastúce stromy, prípadne menšie skupinky stromov a možno sem zaradiť aj skupiny krov. Najvýznamnejšie z nich môžu byť vyhlásené za chránené stromy.

Súkromná vegetácia - individuálna bytová výstavba v sledovanom území predstavuje spravidla lokality s vysokým podielom plôch vegetácie, ktorá dosahuje hodnoty okolo 50 – 60 % u staršej solitérnej rodinnej zástavby a okolo 40 - 50 % u novej rodinnej zástavby. Ide prakticky o vegetáciu domových záhrad, určených pre úžitkové a okrasné rastliny, ale aj na pobytové trávniky. Údržba a architektonická úroveň týchto záhrad je samozrejme rozdielna a je závislá na záujme, prostriedkoch a schopnostiach majiteľov. Dá sa konštatovať, že architektonická úroveň súkromných záhrad a starostlivosť o ne vzrastá a že práca i pobyt na záhradkách patrí stále k obľúbenejším formám využívania voľného času. Môžeme povedať, že súkromná vegetácia je relatívne na veľmi dobrej úrovni v porovnaní s inými kategóriami vegetácie. Jedná sa o súkromný majetok a na tomto základe sú postavené všetky ďalšie následné väzby.

K súkromnej vegetácii by sme mohli zaradiť aj vegetáciu súkromných polí, záhumienkov, viníc, záhradkárskeho osád, záhrad, sadov a pod. Tieto prvky krajinskej štruktúry sa nachádzajú väčšinou mimo zastavaného územia obcí. Z hľadiska ÚSES sú však zaradované k ostatným prvkom ornej pôdy.

Medzi verejnú vegetáciu zaradujeme parky, menšie parkovo upravené plochy a niektoré ďalšie verejné priestranstvá. Stromová vegetácia uvedených lokalít je väčšinou odrastená, funkčne zapojená. Po architektonickej stránke sú často sadovnícke úpravy roztrieštené bez rešpektovania zásad sadovníckej praxe. Tieto plochy je potrebné postupne rekonštruovať, prebudovať. Z hľadiska ekologickej stability územia majú menší význam, nakoľko sa nachádzajú v zastavanom území, bez možnosti funkčného prepojenia s prírodnými prvkami okolitej krajiny. Plošne sú pomerne malé a majú skôr význam pre človeka ako miesto oddychu, hygienické a estetické funkcie a pod.

Reprezentantom vyhradenej vegetácie je predovšetkým zástavba kolektívnej bytovej výstavby (KBV), cintoríny, športové areály, vegetácia výrobných podnikov, atď. U staršej zástavby KBV je plošný podiel vegetácie vyhovujúci, taktiež aj kvalita je na primeranej úrovni, dreviny sú odrastené, funkčne čiastočne zapojené. Lokalizácia prvkov vegetácie je však náhodná. Z hľadiska adaptability sa dreviny prispôbili sťaženým životným podmienkam. Novšia výstavba KBV sa vyznačuje menším plošným podielom vegetácie, resp. voľného miesta pre ňu sú v globále minimálne. Realizovaná vegetácia je však komunikáciami, podzemnými a nadzemnými sieťami a najrôznejším zariadením značne roztrieštená, nesprávne plošne vysadená, členená.

Vegetácia cintorínov je odrastená, funkčne zapojená. Športové areály sú upravené jednoducho, funkčne. Po obvode sú lemované zväčša topoľmi (*Populus* sp.).

Vegetácia výrobných podnikov je na nízkej úrovni, areály sú po väčšine bez vegetácie alebo disponujú len veľmi malým podielom trávnatých porastov. Medzi hospodársku vegetáciu radíme intenzívne ovocné sady a záhradkárske osady a súkromné polia, záhumienky, záhradky a pod. Dominuje tu intenzívny spôsob hospodárenia, ide o vegetáciu funkčnú, účinnú. Kvalita porastov je priamo úmerná vynaloženej starostlivosti a údržbe. Stav záhradkárskych osád je často neuspokojivý, hlavne z hľadiska estetického. Do tejto kategórie možno zaradiť aj ostatnú poľnohospodársku pôdu, do ktorej patrí vegetácia polí, políčok, záhumienkov a pod. Je to časť krajiny, ktorá je zameraná na vysokú produkciu a výbornými prírodnými podmienkami pre poľnohospodársku výrobu. Výmera ornej pôdy je veľmi vysoká. Na celkové zastúpenie a stav vegetácie v poľnohospodárskej krajine má tento podiel negatívny vplyv - spôsob intenzívneho obrábania ornej pôdy, snahy o sčelovanie honov, odstraňovanie medzí, remízok a hájnikov, ako aj chemizácia sú javy, ktoré bezprostredne podporujú eróziu a devastáciu.

Fauna

V sledovanom území sa aj napriek zmenám, ktoré prebiehali v posledných desaťročiach zachovali ekosystémy, ktoré sú vyhovujúcim biotypom pre pôvodné druhy živočíchov. Zmeny vo využívaní krajiny spôsobili, že pôvodná fauna bola doplnená o druhy kultúrnej stepi a došlo aj k introdukcii v území nepôvodných druhov.

Dnešné rozšírenie a zloženie fauny je výsledkom dlhodobého vývinu. Z hľadiska vyčlenenia živočíšnych regiónov (Cepelák, 1980) možno južnú a západnú časť sledovaného územia zaradiť do provincie vnútrokarpatských zníženín s panónskou oblasťou, juhoslovenským obvodom, dunajským okrskom s pahorkatinovým podokrskom. Severná a východná časť sledovaného územia už spadá do vnútorného obvodu oblasti Západných Karpát s okrskom západným.

Živočíchy tvoria nezastupiteľnú zložku všetkých typov spoločenstiev biosféry. V zložitých potravných reťazcoch prispievajú rozhodujúcou mierou k ekologickej rovnováhe v obehú látok a energie. čím väčšia je druhová rozmanitosť, tým sa vytvárajú lepšie podmienky pre ďalší rozvoj územia aj v prípade, ak ich chápeme z hľadiska ekologickej stratégie ľudskej spoločnosti.

Fauna širšieho okolia sledovaného územia sa vyznačuje popri všeobecne známých prvkoch pozmenenej krajiny veľkým množstvom pôvodných zachovaných zoocenóz so širokým ekologickým rozpätím. Mimoriadne vysoká diverzita druhov a živočíšnych spoločenstiev je odrazom pester geologickej stavby, značného hypsometrického rozpätia, geomorfológie a veľkú rôznorodosť flóry s ktorou je živočíšstvo úzko späté. Výskyt a zloženie živočíšnej zložky na sledovanom území je úzko viazané na charakter prírody, resp. jednotlivé biotopy. Početne najbohatšie je zastúpená skupiny

bezstavovcov. Zo všetkých skupín hmyzu sú najviac známe chrobáky. V území môžeme nájsť okrem iných aj tieto druhy: slimák obyčajný, kliešť obyčajný, húseničiar pižmový, bystruška lesná, pluzgiernik lekársky, roháč obyčajný, nosorožtek obyčajný, obalovac zelený, mniška veľkohlavá, fúzač veľký, bystruška, za osobitnú zmienku stojí fúzac kôrový. V dúbravách sa na jar často stretávame s húseničiarom obyčajným. V pásme bucín na starých odumierajúcich bukoch môžeme nájsť fúzača alpského. Podhorské lúky sú bohaté na rozličné druhy hmyzu, z ktorých prevládajú dvojkridlovce, bzdochy, cikády, blanokridlovce a chrobáky. Na pasienkoch a trávnatých úbočiach sa vyskytujú svižníky. Na kríkoch v letných mesiacoch prenikavo cvrliká kobylka zavalitá. V horských potokoch sa nachádzajú hojne larvy potočníkov a podeniak. Početná je skupina motýlov, žijú tu viaceré druhy okáčov a bábočiek.

Z plazov sa vyskytuje bežne užovka obyčajná, zmijovec a vo vyšších polohách zmijsa obyčajná. Z jašteríc sú zastúpené jašterica zelená, jašterica obyčajná, na skalách vzácne žije jašterica múrová. V lesoch sa vyskytuje slepúch lámavý. Zo stavovcov najpočetnejšia skupina sú vtáky. Najnápadnejšia je skupina dravcov, z ktorých najpočetnejší je myšiak obyčajný. Z ďalších sú to jastrab veľký, krahulec, sokol lastovičiar.

Veľmi vzácne sa vyskytuje sokol sťahovavý. Hojne sú zastúpené nočné dravce: sova obyčajná, myšiarka ušatá. V skalnatom prostredí žije naša najväčšia sova - výr skalný. Zo spevavcov sú hojné najmä drozdovitité: drozd čierny, drozd plavý, hojná je pinka, ktorá žije vo všetkých typoch lesa od najnižších do najvyšších polôh. V korunách stromov žijú kolibkárky. Z väčších druhov spevavcov sú tu najmä sojka a orešnica perlová. Z dŕavcov sa tu vyskytuje tesár čierny, dŕateľ veľký, dŕateľ prostredný, dŕateľ malý, ďalej sú tu žlna zelená žlna sivá, krakla, sýkorky uhliarky a sýkorky chocholaté.

Z drobných cicavcov uvádzame plchy, ryšavky, hrdziaky, hmyzožravé piskory a belozúbky.

Zaujímavý je pomerne veľký výskyt netopierov. Z vyšších cicavcov vyžadujú pozornosť kuna lesná, vzácne kuna skalná, divá macka, líška obyčajná, jazvec a tchor. V okolitých lesoch je zastúpený predovšetkým jeleň, srnec a diviak.

Charakterizovanie súčasného stavu biotopov a ich rozmanitosti je značne komplikované vzhľadom na rôznu úroveň informácií o jednotlivých skupinách rastlín a živočíchov. Na dotknutom území sa v dôsledku jeho intenzívneho poľnohospodárskeho využívania ako aj urbanizačného tlaku nezachovali pôvodné biotopy. V širšom zázemí dotknutého územia sú za najvýznamnejšie považované biotopy vodných tokov, brehových porastov, biotopy vodných plôch, staršie štrkoviská s čiastočne vyvinutými brehovými porastami a vodnou vegetáciou.

V blízkom okolí územia priamo dotknutom plánovanou činnosťou sa nachádzajú väčšinou málo významné typy biotopov – biotopy veľkoblokových polí, trávnatých neúžitkov, odkryvov a antropogéne vytvorených stanovišť a komunikácií.

Z hľadiska výskytu pôvodných druhov rastlín a živočíchov majú biotopy polí menší až minimálny význam, v poliach sa zriedkavo vyskytujú bažanty (*Phasianus colchicus*), jarabice (*Perdix perdix*) a zajace (*Lepus europaeus*), ďalej sa tu vyskytujú niektoré druhy plazov ako napr. jašterice. Biotopy trávnatých plôch sú významné najmä ako potravný biotop. Väčšie trávne plochy najmä mimo sídiel slúžia ako potravný biotop pre rôzne druhy vtákov a vyskytujú sa tu niektoré skupiny hmyzu, napr. rovnokrídlovce (*Orthoptera*). Vegetácia hrádzí je významným migračným koridorom pre motýle (*Lepidoptera*).

V dotknutom území a širšom zázemí tvoria charakteristickú zložku krajiny biotopy priemyselných a poľnohospodárskych podnikov, dopravné línie a plochy. Takéto typy biotopov charakterizuje prevaha spevnených plôch, rôznych skládok materiálu, a možnosť kontaminácie pôdy a vegetácie rôznymi chemikáliami z výroby alebo dopravy. Vegetáciu týchto plôch tvorí väčšinou zruderalizovaná trávobylinná vegetácia, v lepšom prípade udržiavané trávniky s výsadbami drevín. Zo živočíchov sú pre priemyselné a skladové areály charakteristické niektoré drobné hlodavce (myši, hraboše, potkany). Poľnohospodárske podniky osídľujú niektoré synantropné druhy vtákov a drobných cicavcov viazaných na blízkosť sýpok, hospodárskych zvierat a pod. Cesty tvoria migračnú bariéru pre všetky suchozemské stavovce okrem vtákov. Cesty II. a III. triedy mimo sídla majú sprievodné porasty prevažne z ovocných drevín, agátov a iných drevín. Porasty sú zanedbané a neudržiavané, napriek tomu tvoria migračný koridor pre niektoré druhy cicavcov (ježe, drobné hlodavce) ako aj stanovišťa pre dravce a iné druhy vtákov.

V širšom zázemí dotknutého územia je najvýznamnejším biotop brehových porastov. V intenzívne poľnohospodársky a priemyselne využívannej krajine sa kde tu zachovali remízky pôvodných lužných lesov, ktoré sú však značne zruderalizované a antropogénne pozmenené.

Možno ich považovať za významný biotop. Biotop rieky je charakteristický pre širšie zázemie dotknutého územia. Rieka Bebrava je migračným koridorom živočíchov. Biotopy vodných plôch sú významné predovšetkým z hľadiska výskytu rizikových a chránených druhov obojživelníkov (*Amphibia*). Sú nevyhnutné pre ich rozmnožovanie a zachovanie ich genofondu. Z hľadiska výskytu zúbkozobcov (*Anseriformes*) sú významné kačice a niektoré druhy bahniakov zastavujúcich sa tu v období jarného a jesenného ťahu.

Biotopy periodických mlák a močiarov sa nachádzajú v zázemí sledovaného územia. Tvorí terénne depresie, ktoré sú dotované zvýšenou hladinou podzemnej vody, príp. sú súčasťou záplavového územia.

Menšie plochy parčíkov a parkových úprav sú významné najmä z hľadiska výskytu drobných spevavcov ako dôležitého faktora obmedzovania škodcov na drevinách. Sú významné hlavne ako potravné a hniezdne stanovišťa spevavcov (*Passeriformes*). Biotopy prídomových záhrad, rekreačných záhrad a pod. nachádzajúcich sa v okolí sledovaného územia sú pre výskyt väčšiny pôvodných druhov rastlín a živočíchov

neatraktívne, hlavne z hľadiska zloženia plodín, veľkosti a intenzity obhospodarovania. Významnejšie sú záhrady s vysokokmennými stromami, kde hniezdia niekedy vrabce poľné (*Passer montanus*), sýkorky bielolíce (*Parus major*) a pod. Záhrady môžu byť útočiskom ropúch (*Bufo bufo*), drobných hlodavcov a ježov (*Erinaceus europaeus*).

Biotope aglomerovaných obcí a mesta vytvárajú vhodné podmienky pre existenciu tzv. synantropných druhov, viazaných na ľudské obydľia, ako sú napr. vrabec domový (*Passer domesticus*), lastovička (*Hirundo rustica*) a iné. Vzhľadom na poľnohospodárske využívanie okolia sem dolietajú napríklad vrany a drobné spevavce.

Biotope v sídliskovej zástavbe s vyšším podielom vzrastlých drevín poskytujú útočisko niektorým druhom vtákov. Na balkónoch hniezdia belorítka (*Delichon urbica*), výnimočne tu hniezdi napr. sokol myšiar (*Falco tinnunculus*), v štrbinách medzi panelmi aj vrabce domové (*Passer domesticus*) a žltouchvosty domové. Novšie sídliská v dôsledku nevyvinutej stromovej úrovne vegetácie nemajú z tohto hľadiska žiadny význam. V zimných mesiacoch sem nalietajú krdle havranovitých vtákov a v okolí odpadkových košov sa často vyskytujú drobné hlodavce.

Zákon č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny legislatívnou formou zabezpečuje zachovanie rozmanitosti podmienok a foriem života na zemi, vytvorenie podmienok na trvalé udržanie, obnovovanie a racionálne využívanie prírodných zdrojov, záchranu prírodného dedičstva, charakteristického vzhľadu krajiny a udržanie ekologickej stability. Vymedzuje územnú a druhovú ochranu a ochranu drevín.

Územné časti vysokej biologickej a ekologickej hodnoty boli z hľadiska zachovalosti alebo ohrozenosti biotopov vyhlásené za chránené v niektorej z kategórií chránených území alebo podliehajú osobitnej ochrane.

Napriek výraznej antropizácii širšieho záujmového územia sa tu nachádza niekoľko významných lokalít, ktoré predstavujú lokality ochrany prírody, prípadne ochrany prírodných zdrojov.

Druhová ochrana sa viaže na chránené rastliny, chránené živočíchy, chránené nerasty a chránené skameneliny. Ochrana drevín zabezpečuje legislatívnu ochranu významným stromom a ich skupinám vrátane stromoradií, ktoré majú mimoriadny kultúrny, vedecký, ekologický prípadne krajnotvorný význam.

III.2. Krajina, stabilita, ochrana, scenéria

III.2.1. Štruktúra krajiny

Širšie záujmové územie z hľadiska scenérie krajiny možno zaradiť do nasledovných na niekoľko základných štruktúr :

- krajina mestského typu - mesto Bánovce nad Bebravou, kde dominanciu majú technické prvky a prvky bytovej zástavby, ktoré viac alebo menej sú vhodne doplnené prírodnými prvkami;
- krajina vidieckeho typu - jednotlivé obce a usadlosti v území, kde vyššie zastúpenie majú okrem prvkov individuálnej bytovej zástavby už aj prírodné alebo prírode blízke prvky;
- poľnohospodárska krajina - okolitá krajina okolo intravilánov miest a obcí, kde dominanciu majú veľkoblokové polia predeľované rôznymi prvkami líniovej alebo skupinovej nelesnej stromovej a krovitej vegetácie (NSKV), so sústredeným vidieckym osídlením a s rôznymi technickými prvkami (cesty, železnica, rôzne vzdušné vedenia a pod.);
- pahorkatinová krajina poľnohospodársky využívaná s prevažne vidieckym sústredeným osídlením, kde prvky človekom vytvorené a využívané sú viac-menej vo vyváženom stave s prírodnými ekologicky významnými prvkami.

III.2.2. Scenéria krajiny

Záujmové územie a jeho širšie okolie tvoria priestor ekologicky narušený charakterizovaný silnou urbanizáciou krajiny (prevažne vidiecky typ osídlenia s extenzívnym poľnohospodárskym využitím krajiny). Ekostabilizačné prvky sa v záujmovom priestore nenachádzajú. Plochy lesov v rozsiahlych častiach krajiny absentujú, nízkym podielom sú zastúpené prvky nelesnej drevinnej vegetácie. Prevalu nadobúdajú bodové, líniové a plošné prvky súboru stresových faktorov, ktorých vplyv sa často nepriaznivo prejavuje v okolitej, ekologicky hodnotnejšej krajine. Biotické prvky krajiny sú tak silno pozmenené a pod neustálym tlakom stresových prvkov.

Za pozitívne nosné prvky scenéria krajiny v dotknutom území možno považovať v prvom rade všetky typy lesov, remízok, brehových porastov, vodné plochy a toky, mokradňú vegetáciu a plochy, na ktorých sa mozaikovite striedajú menšie lesíky s plochami trávobylinných porastov.

Negatívnymi prvkami scenéria sú mestské a vidiecke osídlenia tvorené súvislou plochou zastavaných území, poľnohospodárske areály, technické prvky a iné negatívne javy a prvky, ktoré negatívne ovplyvňujú celkovú scenériu krajiny.

III.2.3. Územný systém ekologickej stability územia

Metodika stanovovania biokoridorov a biocentier je založená na klasifikácii územia podľa súčasnej krajinnej štruktúry, použitej pri tvorbe RÚSES okresu Prievidza (Ekotrust, 1994). Základom tejto metodiky je posúdenie kvalitatívno-kvantitatívnych hodnôt existujúcej vegetácie a zaznamenaných druhov fauny, opierajúc sa o Vyhlášku MŽP SR z 28. júla 2006 Z.z. c.492/2006.

Z fauny k najvýznamnejším druhom patria :
prioritné chránené druhy fauny európskeho významu
chránené druhy fauny európskeho významu
chránené druhy fauny národného významu

Z fauny boli monitorované druhy obojživelníkov, plazov, vtákov a cicavcov. V roku 1993 bol súčasný okres Bánovce nad Bebravou v rámci vtedajšieho územno-správneho členenia súčasťou okresu Topoľčany a aj z tohto dôvodu sa vnímal rozsah dokumentácie na regionálnej úrovni (regionálny územný systém ekologickej stability) v medziach pôvodného administratívneho členenia a jeho hraníc. Vo vnútri neho sa vyčleňovali ekologicky a geograficky súvisiace celky ale bez hlbšej analýzy vzájomných väzieb. V našom prípade však dokumentácia RÚSES poskytuje cenné údaje spracované v dobe, keď sa zhromaždili a dali do logických súvislostí.

Týmto sa umožní aj spoznať stav a vývoj stavu územného celku dnešného okresu Bánovce nad Bebravou, čo poskytuje aj možnosť analýzy a hlavne prognózy kontinuity tohto vývoja. Pre tento účel sa vyčleňujú najmä prvky RÚSES v katastri Bánovce nad Bebravou a súvisiace plochy, ktoré majú vplyv na ne a sú súčasťou krajinnno-ekologických geokomplexov širšieho rámca.

Z hľadiska hodnotenia biochóry je posudzované územie zaradené do:

- 17/1 – teplá riečna niva na neogénnych sedimentoch, nivné roviny spraší;
- 117/3 – teplá pahorkatina na paleogénnych morfoštruktúrach;
- (kód 117 je kódom Podunajskej pahorkatiny v rámci členenia GNÚSES).

Z hľadiska reprezentatívnych geobiocenóz viazaných na hodnotené biochóry sú to:

- 117/1 – lužné lesy nížinné (fragmenty) na rieke Bebrava a niektorých prítokoch (Dubnicka, Svinnica, Radiša a Inovec);
- 117/3 – bukové dúbravy a dubové xerotermofilné lesy.

Z hľadiska koeficientu ekologickej stability (KES) funkčné priestorové usporiadanie geobiocenóznepredstavuje hodnotu KES 0,72 (kataster Bánovce nad Bebravou). Táto hodnota je veľmi nízka na základe dominantnej miery zmien v reprezentatívnych geobiocenózach a miery vplyvu stresových faktoroch územia. Z uvedeného údaju KES vyplýva aj nadlimitný stupeň miery využitia územia (kataster Bánovce nad Bebravou a týka sa to aj okolitých katastrov, kde je KES len % vyšší) – deficit ekologicky stabilných plôch.

Reálne prvky RÚSES:

Biocentrá regionálneho významu:

- Starý háj (RBC-1) (129)– segment strednovekej dubiny a bukovej dúbravy južne od mesta;
- Brezina (RBC-2) (105)– súvislý fragment bukovej dúbravy na strmých svahoch paleogénnej pahorkatiny SZ od Bánoviec nad obcou Horné Ozorovce.

Biocentrá miestneho významu:

- Domovina (LBC-1) – líniová NDKV v silne erozívne postihnutom segmente západne od Bánoviec;
- Hreždovský potok (LBC-2) – línové biocentrum v silne erozívnom svahu toku, bočné výmolové a erozívne ryhy zarastené NDKV a fragmentmi lesa;
- označenie v ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja, 2004.

Biokoridory:

- Biokoridor rieky Bebrava (RBK), regionálny hydrický biokoridor so zachovanými fragmentami brehových porastov, čiastočne súvisiaci s biokoridorom toku Radiša. Oba biokoridory sú prerušené vodohospodárskymi úpravami zastavanom území obcí a mesta Bánovce;
- Biokoridor rieky Svinica (LBK) miestneho významu nad H. Ozorovcami. Má miestny význam migracný a potravný pre vodné a pri vode žijúce živočíchy. Na jej brehoch sa vyskytuje vzácny druh krticník tónomilný.

V rámci návrhovej časti RÚSES tento navrhuje len kvalitatívnu starostlivosť o reálne prvky RÚSES bez návrhov na ich legislatívnu ochranu. Nenavrhuje nové ekostabilizačné prvky alebo segmenty. Nie sú zhodnotené erózne javy alebo prejavy geodynamických javov, seizmicity alebo svahových deformácií. V zázemí regionálneho biocentra Brezina (RBC-2) [105] (severozápad katastra) sa nachádza biotop európskeho významu 6510 (Lk 1) Nížinné a podhorské kosné lúky.

Na zásah do biotopov je potrebný súhlas orgánu ochrany prírody podľa § 6 ods. 1 zákona č. 543/2002 Z. z. v znení neskorších zákonov, podľa ktorého každý, kto zamýšľa zasiahnuť do biotopu európskeho významu alebo do biotopu národného významu spôsobom, ktorým môže biotop poškodiť alebo zničiť, je povinný vyžiadať si súhlas životného prostredia. Ak zásahom dôjde k poškodeniu alebo zničeniu biotopu, žiadateľ je povinný uskutočniť primerané náhradné revitalizačné opatrenia. Pri výsadbe je potrebné uprednostniť geograficky pôvodné druhy drevín.

Kataster Bánoviec a jeho okolie vykazuje veľmi vysoký synergický stupeň stresových prvkov. Tieto sa dajú zhrnúť podľa charakteru na:

- sídelné aglomerácie;
- priemyselné aglomerácie a výrobné, skladové a upravené plochy, energetické zariadenia, ťažobné priestory;
- agrocenózy intenzívnej poľnohospodárskej výroby vrátane veľkoplošných agrárnych priestorov, polí a pasienkov;
- poľnohospodárske zariadenia, stavby, areály;
- líniové dopravné koridory;
- líniové energovody najmä VVN a VN;
- ostatné plochy.

V rámci sídelných útvarov sa nachádza vysoký podiel urbárnej vegetácie najmä v podobe záhrad rodinných domov a vnútro sídelnej zelene obcí, záhradkárskeho kolónií a dedín, sádov a líniovej výsadby hospodárskych ovocných drevín. Veľké

plochy predstavujú aj ruderalizované, opustené a zanedbané pozemky najmä v terénnych nerovnostiach, kontaktných zónach a areáloch.

V posudzovanom území sa nenachádzajú plochy chránené z titulu iných záujmov – CHVO alebo veľkoplošné pásmo hygienickej ochrany vodného zdroja, chránené ložiskové územie alebo iné ochranné pásma. Vodná nádrž Bánovce je zdrojom pitnej vody má stanovené PHO I. a II. stupňa.

Krajinno-ekologický plán (KEP) na základe rozboru podmienok územia navrhuje na vymedzené krajinno-ekologické komplexy (geoekologické) najvhodnejšie spôsoby využívania územia zabezpečujúce šetrné využívanie prírody, prírodných zdrojov, zachovanie biodiverzity a podporu ekologickej stability krajiny.

III.3. OBYVATEĽSTVO, JEHO AKTIVITY, INFRAŠTRUKTÚRA, KULTÚRNOHISTORICKÉ HODNOTY ÚZEMIA

Rozloha Mesta Bánovce nad Bebravou je 26,55 [km²](#) (2 655 [ha](#)), na tomto území žije 18 823 obyvateľov (r. 2015). Hustota osídlenia dosahuje cca 708,96 obyvateľov na km².

Z administratívneho hľadiska je mesto začlenené do okresu Bánovce nad Bebravou, Trenčiankeho samosprávneho kraja .

Najbližšími mestami sú Trenčín a Topoľčany. Dopravne je mesto spojené so všetkými okolitými obcami. V meste sú sústredené všetky zariadenia vyššej občianskej vybavenosti a výroby.

III.3.1. Demografické údaje

Mesto patrí do skupiny stredných miest. Štruktúra obyvateľstva podľa pohlavia je vyrovnaná. Vo vekovej štruktúre prevládajú obyvatelia v produktívnom veku. Za posledných 10 rokov rast počtu obyvateľov v okrese zaznamenali nielen mestá, ale aj vidiek. Z celkového počtu obyvateľov je v predproduktívnom veku (0 – 14 r.) 16,5% obyvateľov, v produktívnom (muži 15-59, ženy 15-54) 68,7% a 14,8% v poproduktívnom veku (muži 60+, ženy 55+). Oproti celoslovenskému priemeru má v meste o 4,6% väčšie zastúpenie produktívna a o 4,5% menšie zastúpenie poproduktívna zložka obyvateľstva.

III.3.2. Sídla

Mesto Bánovce nad Bebravou (sídlný útvar) – sa nachádza na sútoku v údolí a na návrší riek Radiša a Bebrava na úpätí juhozápadného výbežku Strážovských vrchov. Od juhozápadu ho ohraničujú výbežky Považského inovca a z východu predhoria

Vtáčnika. Od severu, západu a juhu je sídlo otvorené intenzívnemu prúdeniu vzduchu.

Bánovce na Bebravou je v súčasnosti administratívnym, hospodárskym a kultúrnym strediskom okresu.

Mesto tvoria časti:

- Bánovce nad Bebravou
- Biskupice
- Dolné Ozorovce
- Horné Ozorovce
- Malé Chlievany

V širšom sledovanom území je charakteristické rozptýlené vidiecke osídlenie reprezentované sídlami nižších veľkostných kategórií, väčšinou do 1000 obyvateľov. Vidiecke osídlenie zaznamenáva pokles počtu obyvateľov.

III.3.3. Doprava

Cestná doprava

Samotným mestom Bánovce nad Bebravou prechádza štátna cesta I. triedy č. I/50, ktorá je súčasne aj cestou európskeho významu s označením E 572 a je v regióne spojnicou v smere východ – západ. Cesta č. 516 spája Bánovce nad Bebravou s Trenčianskymi Teplicami. Územie je všetkými smermi prepojené zbernými komunikáciami štátnych ciest II. triedy a miestnymi komunikáciami (MK), ktoré spájajú funkčné plochy mesta, čím je vytvorená možnosť jednoduchého pohybu medzi mestskými časťami. Celková dĺžka ciest je 69 km, pričom štátne komunikácie predstavujú dĺžku 10 km, miestne komunikácie 59 km (cesty I. triedy 37 km, cesty II. triedy 12 km, cesty III. triedy 10 km).

Autobusová doprava

Mesto je obslužené hromadnou autobusovou dopravou rôznych zmluvných prepravcov.

Železničná doprava

Mesto sa nachádza na železničnej trati Trenčín – Chynorany

III.3.4. Technická infraštruktúra

Zásobovanie vodou

Stav vodovodnej siete umožňuje všetkým obyvateľom mesta, ako aj organizáciám a podnikateľom napojiť sa na pitnú vodu z verejného vodovodu. Vodovodná sieť je v niektorých úsekoch zastaralá, preto tieto úseky budú postupne rekonštruované. Na

úžitkové účely v priemyselných areáloch a výrobných podnikoch sa doporučuje budovať vlastné vodné zdroje.

Zásobovanie plynom

Mesto je na 100% plynofikované a takmer všetky objekty sú napojene na plynovod.

Zásobovanie elektrickou energiou

Mesto je zásobované elektrickou energiou zo vzdušných distribučných vedení VN 22 KV prostredníctvom distribučných transformačných staníc.

Kanalizácia

Mesto má vybudovanú verejnú kanalizáciu jednotnej sústavy s centrálnou čistiarňou odpadových vôd (ČOV). ČOV je nedostatočnej kapacity, správca Západoslovenská vodárenská spoločnosť pripravuje jej rozšírenie. Mesto má vybudované aj ochranné technické zariadenie pre odvádzanie dažďových povrchových vôd.

Telekomunikácie

Mesto je napojené na digitálnu telefónnu ústredňu na ktorú je napojená pevná telefónna sieť spoločnosti T- Com. Mesto je pokrytá signálmi mobilných telefónnych sietí T – Mobile, Orange a Telefónica O2.

III.3.5. Služby

Služby sú na úrovni typickej vidieckej vybavenosti sídiel.

- *administratívne zariadenia* zabezpečujú fungovanie sídla - obecný a mestský úrad, pošta a pod.)
- *zdravotnícke zariadenia* zabezpečujú zdravotnícke služby pre obyvateľov – nemocnica s poliklinikou
- *školské zariadenia* – materské školy, základné školy, stredné a špeciálne školy
- *kultúrno-vzdelávacie zariadenia* slúžia na uspokojovanie rozvojových potrieb obyvateľstva – kultúrny dom, knižnica, kino,. Kultúrna vybavenosť mestského sídla poskytuje možnosti kultúrno-spoločenského využitia obyvateľov aj okolitých vidieckych obcí, najmä v oblasti konzumnej kultúry.
- *zariadenie telovýchovy a športu* – kryté športové zariadenia regionálneho významu sú orientované na futbal, stolný tenis.
- *maloobchodné a stravovacie zariadenia* – predajne potravín, nepotravinárskeho

tovaru, pohonných hmôt, zmiešaného tovaru, hotely, penzióny, reštaurácie a pod.

III.3.6. Priemyselná výroba

Významné miesto v odvetvovej štruktúre patri najmä priemyslu. Svoje zastúpenie tu má strojársky, odevný, nábytkársky, obuvnícky a potravinársky priemysel. V meste Bánovce nad Bebravou sídlia viaceré firmy ako napríklad potravinárska spoločnosť zameraná na mliečne výrobky Milsy alebo nemecká obuvnícka výrobná spoločnosť Gabor, ďalej textilné závody Eterna a Zornica.

III.3.7. Poľnohospodárstvo a lesné hospodárstvo

V riešenom území je hlavným poľnohospodárskym subjektom hospodáriacim na poľnohospodárskej pôde MVL-AGRO s.r.o. Malé Chlievany. Disponuje dvoma areálmi. Zaoberá sa rastlinnou aj živočíšnou výrobou. V súčasnosti zamestnáva 78 zamestnancov, z toho 14 v stredisku špeciálnych kultúr.

Hlavnými plodinami rastlinnej výroby sú obilniny (pšenica ozimná, jačmeň jarný, ovos siaty, kukurica), krmoviny (kukurica na siláž, viacročné krmoviny, jednoročné krmoviny, intenzívne trávne porasty, trvalé trávne porasty), olejniný (kapusta repková pravá, slnečnica ročná) a ovocné sady (jablone, slivky, broskyne, drobné ovocie – maliny, jahody). Ovocné plodiny sa pestujú v strediku špeciálnych kultúr umiestneného v tesnej blízkosti zastavaného územia mesta. Výmera strediska je 35 ha poľnohospodárskej pôdy pod závlahou.

Živočíšna výroba je zameraná najmä na chov hovädzieho dobytku pre produkciu mlieka a výkrm.

V súčasnosti je v stredisku živočíšnej výroby v Malých Chlievanoch umiestnených 220 teliat, 106 ks dojníc a 120 ks výkrmového dobytku. Kapacity strediska sú pre 220 teliat, 96 ks dojníc a 120 ks dobytku pre výkrm.

Druhým poľnohospodárskym subjektom v riešenom území je PD Bebrava. Živočíšna výroba je zameraná na chov hovädzieho dobytku pre produkciu mlieka a menej pre výkrm. V súčasnosti je v areáli živočíšnej výroby v strediku umiestnených 240 ks dojníc, 109, ks jalovic a 102 ks teliat, pričom kapacity

III.3.8. Kultúrne pamiatky

V meste a v jeho štyroch pričlenených častiach sa nachádza 15 kultúrnych pamiatok, ktoré sú zapísané v ústrednom zozname kultúrnych pamiatok v Bratislave.

Sú to:

- socha sv. J. Nepomuckého pri ZŠ na Duklianskej ulici
- socha sv. J. Nepomuckého pri miestnom cintoríne
- meštiansky dom (budova MsÚ)
- pomník Ludovíta Štúra
- pamätník umučených v II. svetovej vojne (Cibislávka)
- náhrobník padlým a spoločný hrob na miestnom cintoríne,

- kostol sv. Mikuláša
- kríž pri SOU odevnom
- kaštieľ Horné Ozorovce
- pamätný dom J. Jesenského
- Mariánsky stĺp
- Kostol Najsvätejšej Trojice
- socha sv. Floriána
- kostol sv. Michala
- synagóga (v súčasnosti kostol ev. cirkvi a. v.)

Všetky uvedené pamiatky sú v dobrom stave po rekonštrukcii hlavne vďaka starostlivosti a finančnej podpore mesta, hoci väčšina z nich nie je majetkom mesta. Pre návštevníkov mesta sa tak naskytá zážitok z prehliadky pamiatok, ktoré predstavujú bohaté kultúrne dedičstvo. Najvzácnejšou pamiatkou je kostol sv. Mikuláša z 15. storočia.

III.3.9. História

Prvá písomná zmienka o Bánovciach je z roku 1232. Už v roku 1376 boli Bánovce povýšené na slobodné kráľovské mesto. História mesta je spojená s veľkou husitskou výpravou v rokoch 1431 – 1433 a pustošením Turkami v roku 1633.

V stredoveku boli významným centrom remeselnej výroby ako je obuvníctvo, stolárstvo, súkenníctvo, kováčstvo, mäsiarstvo, tkáčstvo, krajčírstvo. Začiatkom 17. storočia tu bola založená škola pre poskytovanie základného vzdelania.

Aj v ďalších rokoch sa mesto rozvíjalo, budovalo a dosiahlo prostredníctvom svojich obyvateľov úspechy v rôznych oblastiach výrobných odvetví, v kultúre, v školstve a vzdelávaní, v športe a v cirkevnom živote.

III.4. SÚČASNÝ STAV KVALITY ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA VRÁTANE ZDRAVIA

Kvalita životného prostredia je ohrozovaná a znehodnocovaná pôsobením negatívnych javov, charakteru stresových faktorov. Za stresové faktory sa považujú tie ľudské aktivity, ktoré ohrozujú existenciu a kvalitu jednotlivých krajínotvorných zložiek. V hodnotenom území sa sledovali najintenzívnejšie pôsobiace stresové faktory, a to primárne i sekundárne.

Za primárne stresové faktory sa považujú umelé, alebo poloprirodzené prvky v krajine, ktoré sú zväčša pôvodcom stresu. Patria sem všetky hmotné antropogénne prvky územia slúžiace na výrobnú-skladovú, dopravnú, obytno-rekreačnú, vodohospodársku, poľnohospodársku, vojenskú a energetickú účely. Ich negatívny

vplyv na krajinu sa prejavuje predovšetkým plošným záberom prírodných ekosystémov a následnou antropizáciou územia.

Z aspektu životného prostredia sa prejavujú tieto stresové faktory zmenou kvality priestorovej štruktúry katastrálneho územia, ako i narušením stability a estetiky krajiny. Z tohto aspektu vidno, že najhoršiu kvalitu priestorovej štruktúry majú mestské sídla regiónu s vysokým stupňom antropizácie územia v dôsledku veľkej koncentrácie socioekonomických aktivít na ich území .

III.4.1. Ovzdušie

Kvalitu ovzdušia vo všeobecnosti určuje obsah znečisťujúcich látok vo vonkajšom ovzduší. V § 7 zákona č. 137/2010 Z. z. o ovzduší v znení neskorších predpisov je stanovený postup pre jej hodnotenie. Kritériá kvality ovzdušia (limitné a cieľové hodnoty, medze tolerancie, horné a dolné medze na hodnotenie a ďalšie) sú uvedené vo vyhláske MŽP SR č. 360/2010 Z. z. o kvalite ovzdušia.

Základným východiskom pre hodnotenie kvality ovzdušia na Slovensku sú výsledky meraní koncentrácií znečisťujúcich látok v ovzduší, ktoré realizuje Slovenský hydrometeorologický ústav na staniciach Národnej monitorovacej siete kvality ovzdušia (NMSKO), ktorej súčasťou sú aj 4 stanice s monitorovacím programom EMEP. V nadväznosti na merania sa pre plošné hodnotenie kvality ovzdušia využívajú metódy matematického modelovania. Rok 2012 je už jedenástym v poradí, ktorý sa hodnotil podľa požiadaviek platnej legislatívy v oblasti ochrany ovzdušia.

Podľa zákona č. 137/2010 Z.z. o ovzduší (§15, ods.1, písm. e) má prevádzkovateľ veľkého a stredného zdroja povinnosť oznamovať obvodnému úradu životného prostredia vždy do 15.februára bežného roka úplné a pravdivé informácie o zdroji, emisiách a dodržiavaní emisných limitov a emisných kvót za uplynulý kalendárny rok.

Okresný úrad, odbor starostlivosti o životné prostredie spracované údaje predkladá v elektronickej forme poverenej organizácii MŽP SR, ktorou je SHMÚ –správcovi centrálnej databázy Národného emisného inventarizačného systému (NEIS). Množstvo emisií znečisťujúcich látok emitovaných z malých zdrojov v priebehu jedného kalendárneho roka vyhodnocuje SHMÚ na základe množstva a kvality predaných tuhých palív maloodberateľom a domácnostiam, ktoré predkladajú obvodnému úradu životného prostredia jednotliví predajcovia a zo spotreby zemného plynu pre obyvateľstvo.

Hodnotenie kvality ovzdušia vyžaduje vhodné monitorovanie koncentrácií znečisťujúcich látok v ovzduší. V súčasnosti sa v Trenčianskom kraji nachádzajú štyri monitorovacie stanice patriace do národnej monitorovacej siete SHMÚ (Bystričany, Handlová, Prievidza a od júla 2005 AMS na Hasičskej ul. v Trenčíne).

V tejto správe hodnotíme tieto najvýznamnejšie znečisťujúce látky: oxid siričitý, oxidy dusíka, tuhé znečisťujúce látky, oxid uhoľnatý, celkový organický uhlík a amoniak. V roku 2011 bolo v Trenčianskom kraji prevádzkovaných 1662 stacionárnych zdrojov, z ktorých bolo 121 veľkých zdrojov (VZZO) a 1541 stredných zdrojov (SZZO). Ostatné zdroje znečisťovania, tzv. malé zdroje, nie sú v tomto prípade uvedené, pretože sa nachádzajú v kompetencii samosprávy miest a obcí

Produkcia emisií zo stacionárnych zdrojov vybraných znečisťujúcich látok v okrese

Vybrané znečisťujúce látky	Množstvo t/		
	rok/2012	rok/2013	rok/2014
Tuhé znečisťujúce látky	5,112	5,560	4,476
Oxid siričitý (SO ₂)	0,920	0,195	0,186
Oxidy dusíka NOX	16,410	16,160	13,997
Oxid uhoľnatý CO	12,414	13,459	11,349
Organické látky	23,360	16,469	18,649

III.4.2. Povrchové a podzemné vody

Merania kvality povrchových vôd sú realizované na toku Bebrava v mieste odberu Bebrava – Krušovce (riečny kilometer 3,40). Podľa výsledkov meraní povrchových vôd za obdobie 2002 – 2003 je Bebrava zaradená v skupine ukazovateľov kyslíkového režimu (A) do triedy III. triedy kvality – znečistená voda (c₉₀ BSK₅ = 9,13 mg.l⁻¹). V B skupine merná vodivosť s hodnotou rovnou 75,39 určuje III. triedu kvality – znečistená voda. Koncentrácie amoniakálneho dusíka (1,70 mg.l⁻¹) a celkového fosforu (0,79 mg.l⁻¹) ju radí do IV. triedy kvality – silne znečistená voda. Počty koliformných baktérií (1833 KTJ.ml⁻¹) patria do V. triedy kvality – veľmi silne znečistená voda. Na toku Bebrava v mieste odberu Bebrava – Krušovce (rkm 3,4) nastal v porovnaní s obdobím 2001 – 2002 posun v skupine základných fyzikálno-chemických ukazovateľov z II. na III. triedu kvality. Je to spôsobené zvýšením c₉₀ mernej vodivosti zo 63,7 mS/m na 75,4 mS/m. Miernym zvýšením c₉₀ SImakrozoob. sa skupina biologické ukazovatele posunula z III. do IV. triedy kvality. Ďalšia zmena nastala v skupine F zvýšením c₉₀ NELUV z 0,09 mg.l⁻¹ na 0,12 mg.l⁻¹. Ide o prepad z III. do IV. triedy kvality vody. Tok Bebrava je znečisťovaný odpadovými vodami zo ZVS a.s., Bánovce nad Bebravou a prítokom Radiša, ktorý prijíma odpadové vody z TANAX a.s., Bánovce nad Bebravou a SAD Bánovce nad Bebravou. (Kvalita povrchových vôd na Slovensku 2002 - 2003, SHMÚ Bratislava, 2004).

Kvalita povrchových vôd na rieke Inovec nie je sledovaná.

Monitorovaciu sieť podzemných vôd oblasti Strážovských vrchov tvoria 2 plytké vrty základnej siete SHMÚ, ktoré zachytávajú podzemné vody kvartérnych náplavov Nitrice. Ostatné pozorovacie objekty (1 využívaný vrt, 1 nevyužívaný vrt, 8 využívaných pramenov a 3 nevyužívané pramene) zachytávajú podzemné vody mezozoických útvarov. Vzorkované podzemné vody tejto oblasti patria medzi stredne mineralizované až so zvýšenou mineralizáciou (od 300 do 718 mg.l⁻¹). Zásadný podiel na mineralizácii majú hydrogénuhličitan, z kationov vápnik a horčík.

Antropogénny vplyv a teda aj znečistenie podzemných vôd v širšom okolí záujmového územia je zanedbateľné, čo spôsobuje aj viacero ochranných pasiem vodných zdrojov a blízkosť chráneného vodohospodárskeho územia CHVO

Strážovské vrchy.

V širšom záujmovom území zo skupiny všeobecných organických látok došlo k prekročeniu limitnej koncentrácie NELUV a to v objekte Slatinka nad Bebravou - Vrchovište (využívaný prameň). Hodnota ukazovateľa NELUV bola v porovnaní s Vyhláškou MZ SR č. 151/2004 prekročená o 0,30 mg.l-1. V podzemných vodách v oblasti Strážovských vrchov sa nepozoruje výrazná zmena kvality v porovnaní s predchádzajúcim obdobím. Podstatná je však nadlimitná hodnota pre NELUV vo využívanom prameni, čo indikuje vplyv antropogénnej činnosti na kvalitu a tým aj na využiteľnosť podzemných vôd pre pitné účely. (Kvalita podzemných vôd na Slovensku, SHMÚ Bratislava, 2005).

III.4.3. Hluk

Mesto je v zóne mimo významných dopravných koridorov regiónu a Slovenska a je relatívne tichým územím. Záujmové územie nie je zaťažené hlukom. Najvýznamnejší zdroj hluku v území je cesta, ktorá predstavuje významný dopravný koridor využívaný aj kamiónovou dopravou. To sa prejaví nárastom hluku, vibrácií a znečistením ovzdušia v kontaktnom území, intenzívnejšie počas inverzných stavov prízemnej atmosféry.

Problematikou hluku a vibrácií sa v SR zaoberá regionálny úrad verejného zdravotníctva. Ochrana zdravia pred nepriaznivými účinkami hluku a vibrácií je zabezpečovaná novým predpisom – vyhláškou MZ SR č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií. Cieľom je zabezpečiť postupné znižovanie hluku vo vonkajšom prostredí, najmä v zastavaných oblastiach, vo verejných parkoch alebo iných tichých oblastiach v aglomerácii, v tichých oblastiach, v otvorenej krajine, v blízkosti škôl, nemocníc a iných na hluk citlivých budov a oblastí. Zo sledovanej vzorky obyvateľov je približne 28 % vystavených hlukovej záťaži v intervale 55 až 75 dBA, z toho najvyššej úrovni 75 dBA je vystavených 0,44 % obyvateľstva. Hluková hladina 65 dB(A) predstavuje hranicu, od ktorej začína byť negatívne ovplyvňovaný vegetatívny nervový systém. Pri pôsobení hluku sa prejavujú poruchy sústredenosti, zníženie pracovného výkonu, poruchy spánku, zvýšená citlivosť na hluk, zhoršenie niektorých chorôb, funkčné poruchy v krvnom obeh, rast tlaku krvi. V celkovom hodnotení úroveň životného prostredia je 2. stupňa, čo znamená, že je to prostredie vyhovujúce.

III.4.4. Znečistenie horninového prostredia a kontaminácia pôd

V skúmanom priestore neboli v minulosti ani v prítomnosti uskutočnené prieskumy ktoré by poukázali na možnú kontamináciu pôd. Nevylučujeme však, že ku

kontaminácii pôd dochádza celoplošným spádom kyslých imisií, kedy sa prostredie zakysľuje, dochádza k nadmernému vyplavovaniu živín a toxických prvkov do sorpčného komplexu, lebo rozsah diaľkového prenosu sa nedá priestorovo ohraničiť. Z hľadiska hodnotenia náchylnosti pôd vyskytujúcich sa v území na eróziu možno všetky pôdy zaradiť do kategórie so stredne silnou náchylnosťou na eróziu.

III.4.5. Skládky

Údaje o tvorbe odpadov sú systematicky zbierané prostredníctvom regionálneho informačného systému o odpadoch RISO od roku 1995 v súlade s vyhláškou č. 605/1992 Zb. o vedení evidencie odpadov, na základe hlásení pôvodcov.

V záujmovej oblasti sa nenachádza žiadna legálna skládka odpadu. V katastri obce nie sú evidované ani nelegálne skládky odpadu.

Likvidáciu odpadu z dotknutej aj okolitých obcí sa rieši odvozom na regionálnu skládku v Dežericiach firmou TEDOS Bánovce nad Bebravou.

III.4.6. Radónové riziko

V roku 1992 Geologický prieskum, š.p. Spišská Nová Ves zhodnotil radónové nebezpečie v rámci Slovenska, ktoré bolo následne spracované do regionálnych máp radónového rizika. Okres Bánovce nad Bebravou sa radí medzi oblasti s nízkym a iba ojedinele stredným radónovým rizikom. Vysoké radónové riziko na území okresu nebolo zistené. Podľa týchto údajov sa dotknuté územie nachádza v nízkom stupni radónového rizika, kde objemová aktivita Rn^{222} v pôdnom vzduchu sa pohybuje medzi 10 – 30 Bq.m⁻³.

III.4.7. Zdravotný stav obyvateľstva

Dôležitým ukazovateľom je stredná dĺžka života pri narodení, ktorá vyjadruje počet rokov, ktorých sa dožije novorodenec za predpokladu zachovania úmrtnostnej situácie v období jej výpočtu. Vek dožitia u nás sa postupne zvyšuje. V roku 2003 bol 69,77 roka u mužov a 77,62 roka u žien (ŠÚ SR, Vybrané údaje v regiónoch, 2005). V európskom porovnaní sa Slovensko radí medzi priemerné krajiny. V období rokov 1999 až 2003 bola 71,22 rokov u mužov a 78,77 rokov u žien. V okrese Trenčín bola u mužov stredná dĺžka života 71,51 a u žien 79,57. V okrese Bánovce nad Bebravou bola stredná dĺžka života u mužov 70,7 a u žien 79,18.

Pre medzinárodné porovnanie vekovej štruktúry obyvateľstva sa obyčajne používa index starnutia definovaný ako počet osôb vo veku 65 a viac rokov na 100 detí vo veku 0 až 14 rokov. Na Slovensku pripadá na 100 detí 63 obyvateľov vo veku 65 a viac čím sa približuje európskemu priemeru s hodnotou indexu starnutia 78,6.

Hodnoty zdravotného stavu obyvateľstva možno porovnávať s priemernými hodnotami za územie SR. Z tohto aspektu územie okresov Trenčín a Bánovce nad Bebravou nie je výnimočné. Hodnoty jednotlivých ukazovateľov sa pohybujú na úrovni celoslovenských priemerných hodnôt, prípadne sú pod uvedeným priemerom. Pokiaľ ide o počet živonarodených detí na 1 000 obyvateľov okres Bánovce nad Bebravou patrí medzi okresy so strednou úrovňou natality

IV. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O PREDPOKLADANÝCH VPLYVOCH NAVRHOVANEJ ČINNOSTI NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA A O MOŽNOSTIACH OPATRENÍ NA ICH ZMIERNENIE

IV.1 POŽIADAVKY NA VSTUPY

Územie je v súčasnosti vedené ako orná pôda začlenené do intravilánu mesta v zastavanej časti a v plnom rozsahu spĺňa všetky predpoklady zamýšľaného využitia hromadná bytová výstavba.

Územie je vymedzené zo všetkých strán ornou pôdou, z južnej strany jestvujúcou zástavbou – voľnými plochami a miestnu komunikáciu.

IV.1.1 Záber pôdy

Miesto stavby : Bánovce nad Bebravou (p.č.1456 E)

Katastrálne územie : Bánovce nad Bebravou

Plocha riešeného územia	16 108 m ²
Novonavrhovaná zastavanosť	3 404,4 m ²
Navrhované spevnené plochy a parkov.	4 815,4 m ² 29,89 %
Podlažnosť	4 NP resp. 3NP+UP
Koeficient ozelenenej plochy	7 888,2 m ²

IV.1.2 Voda

Pre potreby zásobovania vodou v navrhovanej lokalite bytových domov bude vybudovaný nový verejný vodovod.

V rámci obytného súboru bude vybudovaný nový verejný vodovod ktorý bude prepojený na verejný vodovod vedený v blízkosti pozemku investora. Navrhovaný vodovod bude vybudovaný o dimenzii DN100 –HDPE. V bodoch napojenia budú osadené zemné uzávery na každú stranu prúdenia vody.

Vodovod je navrhnutý tak aby bol zokruhovaný

Navrhovaný vodovod

- **HDPE100 PE DN100 PN10 DL. 437m**

Na trase vodovodného potrubia budú osadené podzemné hydranty na odkalenie a odvzdušnenie potrubia.

Navrhovaný vodovod bude vyhotovený z materiálu HDPE PN10. po zrealizovaní vodovodu bude prevedená tlaková skúška v zmysle STN EN 805.

Výpočet potreby vody vyhlášky 684/2006 z.z.

Bytový dom počet obyvateľov 43 -	1 osoba 145 l/osoba deň
Počet bytových domov -	5
Spolu počet obyvateľov v danej lokalite	215
-priemerná denná potreba vody	$Q_p = 31\,175 \text{ l/deň}$
-maximálna denná potreba vody	$Q_m = 40\,527,5 \text{ l/deň}$
-maximálna hodinová potreba vody	$Q_h = 3\,039,56 \text{ l/hod}=0,84 \text{ l/s}$
-ročná potreba vody	$Q_{rok} = 11\,378,88 \text{ m}^3$

Vodovodná prípojka

(popis pre jeden objekt všetky prípojky sú rovnaké)

Zásobovanie bytového domu typu pitnou vodou bude zabezpečené navrhovanou vodovodnou prípojkou PE HD100 D63 SDR11 napojenou na navrhovaný verejný vodovod vedený HDPE DN100. Napojenie vodovodnej prípojky bude prevedené navrtavacím pásom ktorého súčasťou je aj uzatváracia armatúra. Vodovodná prípojka bude vyhotovená z PE HD100 D63 PN10 a bude privedená do navrhovanej vodomernej šachty umiestnenej pred bytovým domom . V navrhovanej vodomernej šachte bude osadená vodomerná zostava s fakturačným vodomermom. Vodovodná prípojka bude vyspádovaná do verejného vodovodu. Od vodomerovej šachty bude vedená vodovodná prípojka neverejná z rúr PEHD D63, PN10, rada ťažká, v hĺbke 1,5 pod U.T. k navrhovanému objektu. Potrubie bude osadené v pieskovom lôžku hr.100mm.

Po ukončení montáže sa prevedie tlaková skúška a dezinfekcia vodovodného potrubia

Výpočet potreby vody vyhlášky 684/2006 z.z.

Bytový dom počet obyvateľov 43	-1 osoba 145 l/osoba deň
-priemerná denná potreba vody	$Q_p = 6\,235 \text{ l/deň}$
-maximálna denná potreba vody	$Q_m = 8\,105,5 \text{ l/deň}$
-maximálna hodinová potreba vody	$Q_h = 607,91 \text{ l/hod}=0,17 \text{ l/s}$
-ročná potreba vody	$Q_{rok} = 2\,275,78 \text{ m}^3$

priestorového termostatu a pomocou snímača vonkajšej teploty, ktorý je umiestnený na severnej časti fasády objektu.

Pre zabezpečenie potreby tepla v dvadsiatich bytoch pre radiátorové vykurovanie a na ohrev TÚV budú osadené plynové kondenzačné závesné kotle typu napr. GEMINOX THR 1-10 SET 111-D, s menovitým výkonom 0,90 - 9,5 kW (tepl. spád 75/60°C), s max. hod. spotrebou plynu 0,98 m³/hod. Súčasťou kotla nie je vstavaná expanzná nádoba a nad plynový kotol sa osadí tlaková expanzná nádoba s membránou napr. REFLEX F 18, objem 18 l. Odvod spalín od kotla a prívod spaľovacieho vzduchu bude zabezpečený cez komínovú sadu systému 100 s priemerom pre odvod spalín 100mm a prívod vzduchu v šachte priemeru min. 160mm cez strechu. Od kotla bude koaxiálne potrubie 80/125mm.

Systém bude napustený zmesou upravenej vody, nemrznúcej kvapaliny a inhibítorom proti korózii. Max. prevádzkový tlak systému je 300kPa.

Súčasťou dodávky plynového kondenzačného kotla ako set je aj nerezový zásobník teplej vody typ typ napr. GBS 111 s objemom 110 litrov.

Vetracie miestnosti s plynovým kotlom je potrebné zabezpečiť cez neuzatvárateľné otvory v dvernej konštrukcii v spodnej časti min. 150cm² a hornej časti min. 150cm². Regulácia teploty pre radiátorové vykurovanie v každom byte bude prednastavením termostatických ventilov na vykurovacích telesách, pomocou priestorového termostatu a pomocou snímača vonkajšej teploty, ktorý je umiestnený na severnej časti fasády objektu.

Zásobovanie elektrickou energiou

Energetická bilancia:

typ	Počet n	Pi /kW/	Σ Pi /kW/	Ps /kW/	Hlavný istič pred ELM
Objekt SO01	21	10	210	5,5	(3 x 25 A)
Objekt SO02	21	10	210	5,5	(3 x 25 A)
Objekt SO03	21	10	210	5,5	(3 x 25 A)
Objekt SO04	21	10	210	5,5	(3 x 25 A)
Objekt SO05	21	10	210	5,5	(3 x 25 A)
Verejné osvetlenie	18	0,07	1,26	1,26	(3 x 25 A)
Celkovo pre celú zónu			Σ Pi /kW/ -	1050 kW	
Celkovo pre celú zónu			Σ Ps /kW/ -	162 kW	

Trafostanica

Trafostanica je navrhovaná kiosková samostatne stojaca s vnútorným ovládaním.

Výstavba je nevyhnutná pre možnosť zaústenia prekladaných VN vedení do VN rozvádzača a ich vzájomného prepojenia, aby bola zachovaná funkčnosť a dodávka elektrickej energie koncovým odberateľom.

Trafostanica bude vyzbrojená novým VN rozvádzačom. VN rozvádzač bude vo vyhotovení pre pripojenie 3x VN káblov, na vývodovej strane bude možnosť pripojenia 1x transformátora. Vo VN rozvádzači je pripravená možnosť doplnenia diaľkového ovládania odpínačov. Predmetom stavebného objektu je aj vyzbrojenie technológie pre možnosť osadenia transformátora a NN rozvádzača vrátane prepojov z VN rozvádzača na transformátor a z transformátora do NN rozvádzača.

Do trafostanice navrhujem osadiť transformátor 1x 250 kVA. Výkon transformátora bude postačujúci pre napájanie navrhovaných bytových domov a koncových odberateľov.

NN rozvádzač navrhujem dimenzovať pre možnosť osadenia transformátora 1x630kVA, ako 8-vývodový.

IV.1.4. Nároky na dopravu

Bytové domy (5 bytových domov)

80 x byt do 60m ² (max 2 izbový)= 1 stojisko na byt	80 stojísk
15 x byt od 60m ² do 90m ² (max. 3 izbový) = 1,5 stojiska na byt	22,5 stojísk
5 x byt od 90m ² = 2 stojiská na byt	10 stojísk
	112,5 stojísk

Nebytové priestory

- Zamestnanci 5
- Čistá úžitková plocha 201,7m²

Typ prevádzky	Druh objektu podľa STN736110 v zmysle čl. 16.3.10, tab.20:	Úč. jednotka	1stojisko pripadánaúč. jednotku	Parkovacie stojiská krátkodobé	Parkovacie stojiská dlhodobé
Nebytové priestory	Služby (obchody, obchodnécentrá)	Zamestnanci	4		5 : 4 = 1,25
		Čistá úžitková plocha	25	201,7 : 25 = 8,06	
SPOLU				8,06	
SPOLU parkovacie stojiská P₀					9,31

$$N = 1,1 \cdot O_0 + 1,1 \cdot P_0 \cdot k_{mp} \cdot k_d = 1,1 \cdot 112,5 + 1,1 \cdot 9,31 \cdot 1,0 \cdot 1,0 = \underline{\underline{133,99}}$$

$k_{mp} = 1,0$ (ostatné územie)

$k_d = 1,0$ (súčiniteľ vplyvu del'by prepravnej práce 40:60, IAD : ostatná doprava)

Vyhodnotenie objektu:

Potrebný počet parkovacích státí:

134 stojísk

Celkový počet navrhovaných parkovacích stojísk

142 stojísk

Bilancia:

+ 8 stojísk

Počet vyhradených parkovacích miest pre osoby s obmedzenou schopnosťou pohybu (4% z verejne prístupných parkovacích miest): **5 stojísk.**

Pozn.: vyhradené parkovacie miesta pre osoby s obmedzenou schopnosťou pohybu sú už započítané v celkovom navrhovanom počte parkovacích státí.

IV.1.5. Nároky na pracovné sily

Počas výstavby

Výstavbu bude realizovať vybraný dodávateľ, disponujúci potrebnou kapacitou zamestnancov v požadovanej profesijnej skladbe, preto za súčasného stavu nie je možné odhadnúť počet pracujúcich na stavbe.

Počas prevádzky

Počas prevádzky činnosti nebudú mať objekty nároky na pracovné sily.

IV.1.6. Chránené územia

Navrhovaná činnosť je situovaná do územia, v ktorom podľa zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov platí prvý stupeň ochrany. Navrhovaná činnosť je mimo chránených území, území európskeho významu a navrhovaných chránených vtáčích území v rámci NATURA 2000.

Pri navrhovanej činnosti je potrebné rešpektovať ustanovenia horeuvedeného zákona.

IV.2 ÚDAJE O VÝSTUPOCH

IV.2.1. Ovzdušie

Pri výstavbe, najmä pri realizácii výkopových prác, terénnych prácach a pohybe stavebných mechanizmov bude areál staveniska dočasným plošným zdrojom prašnosti a emisií. Množstvo emisií bude závisieť od počtu mechanizmov, priebehu výstavby, ročného obdobia, poveternostných podmienok a pod. Zvýšená prašnosť sa bude prejavovať najmä vo veterných dňoch alebo pri dlhšie trvajúcim bez zrážkovom období.

Etapa prevádzky nenesie so sebou žiadne väčšie prevádzkové riziká znečisťovania okolitého prostredia. K výstavbe komplexu sa pristupuje v záujme zvýšenia životnej úrovne obyvateľstva. V tomto ohľade je teda výstavba nesporným pozitívom z hľadiska vplyvu na obyvateľstvo. Tak ako každá iná ľudská aktivita zameraná na skomfortnenie života, prináša aj posudzovaná výstavba so sebou aj niektoré negatívne stránky. Z nich najvýraznejšou je dopravný ruch vozidiel. Tento je spojený so zvýšením produkcie výfukových.

Z hľadiska ochrany ovzdušia ide o štandardnú činnosť so zriaďovaním a prevádzkovaním prevažne malých zdrojov znečisťovania ovzdušia. Sumárne prírastky záťaže územia z týchto zdrojov nie sú definovateľné a predpokladane nebudú významné.

V zmysle prílohy č.1 vyhlášky MŽP SR č. 410/2012 Z.z. ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o ovzduší zdroje sú kategorizované ako:

1.1.2. Technologické celky obsahujúce stacionárne zariadenia na spaľovanie palív so súhrnným menovitým tepelným príkonom 0,3 MW a vyšším až do 50 MW - malé zdroje znečisťovania ovzdušia(samostatné plynové kotle v rodinných domoch pod 0.3 MW)

Číslo kategórie	Názov kategórie	Prahová kapacita	
		1 veľký zdroj	2 stredný zdroj
1.1	Technologické celky obsahujúce spaľovacie zariadenia vrátane plynových turbín a stacionárnych piestových spaľovacích motorov, s nainštalovaným súhrnným menovitým tepelným príkonom v MW	≥50	≥0,3

Spaľovaním zemného plynu budú vznikať základné znečisťujúce látky:

Tuhé znečisťujúce látky

Oxidy dusíka

Oxidy síry

Oxid uhoľnatý

A určité množstvo nespálených organických látok

IV.2.2. Odpadové vody

Pre potreby odvádzania splaškových vôd z navrhovaných bytových domov je potrebné zrealizovať rozšírenie verejnej kanalizácie.

Navrhovaná splašková kanalizácia DN300 bude zaústená do existujúcej kanalizačnej stoky, ktorá prechádza popri lokalite investora.

Do navrhovanej splaškovej kanalizácie budú zaústené len splaškové vody z navrhovaných bytových domov

Dažďové vody budú riešené vsakovaním na vlastnom pozemku.

Splaškové vody budú odvádzané do splaškovej kanalizácie gravitačným spôsobom

Na trase kanalizácie budú umiestnené kontrolné revízne šachty.

Kanalizáciu tvorí kanalizačné potrubie o dimenzii DN300 ktoré začína v bode napojenia na verejnú kanalizáciu a končí napojením jednotlivých bytových domov. V rámci tejto časti PD sa predpokladalo že do tejto kanalizácie môžu byť v budúcnosti napojené aj splaškové vody z ďalších etáp výstavby..

Splaškovú kanalizáciu tvorí stoka

S1 potrubie DN300 dl. 363m

Bilančné hodnoty výpočtové prietoky

Výpočtový prietok splaškových vôd

Priemerný denný prietok splaškov

$Q_{sd} = 31,175 \text{ m}^3/\text{deň}$

Priemerný hodinový prietok splaškov

$Q_{s24} = 1,3 \text{ m}^3/\text{hod}$

Maximálny hodinový prietok splaškov

$Q_{smax} = 5,2 \text{ m}^3/\text{hod} = 1,4 \text{ l/s}$

Prípojka splaškovej kanalizácie

(popis pre jeden objekt všetky prípojky sú rovnaké)

Navrhovaná kanalizačná prípojka DN 200 bude odvádzať splaškové vody z navrhovaného bytového domu. Prípojka bude napojená na navrhovanú rozšírenú verejnú kanalizáciu. Napojenie bude prevedené vysadením odbočky DN200. Prípojka je ukončená kanalizačnou revíznou šachtou , do ktorej bude napojená domová splašková a dažďová kanalizácia. Hranica pozemku rozdeľuje prípojku na verejnú a domovú časť.

Výpočtový prietok splaškových vôd pre jeden bytový dom

Priemerný denný prietok splaškov

$Q_{sd} = 6,235 \text{ m}^3/\text{deň}$

Priemerný hodinový prietok splaškov

$Q_{s24} = 0,26 \text{ m}^3/\text{hod}$

Maximálny hodinový prietok splaškov

$Q_{smax} = 1,04 \text{ m}^3/\text{hod} = 0,29 \text{ l/s}$

Dažďová kanalizácia z jedného bytového domu

(popis pre jeden objekt všetky dažďové kanalizácie sú rovnaké)

Dažďové vody z jedného bytového domu budú odvádzané do areálovej dažďovej kanalizácie ktorá bude zaústená do vsakovacieho systému umiestneného v blízkosti navrhovaného objektu. Pre ďalší stupeň PD bude potrebné zrealizovať hydrogeologický posudok na základe ktorého bude určený presný typ a veľkosť

vsakovacieho systému. Dažďová kanalizácia bude tvorená z kanalizačných rúr DN150, DN200. Vsakovací systém musí byť posúdený na intenzitu 5 ročného dažďa.

Bilancia Dažďových vôd z navrhovaného bytového domu

Dažďová kanalizácia:

Množstvo dažďových vôd zo strechy navrhovaného objektu

$$Q_d = q \cdot \psi \cdot S$$

kde:

q = výdatnosť náhradného dažďa pri periodicite 0,5 ktorá zodpovedá kritickému trvaniu dažďa 15 min. v l/s.ha = 163,00 l/s/ha (výpočtový prietok 2 ročný dažď)

ψ = odtokový vrcholový súčiniteľ

– 1,0 – strechy s nepriepustnou krytinou

– 0,9 – spevnené plochy s uzatvoreným živičným krytom (cesty)

Dažďové vody zo striech

S1 = odvodňovaná plocha zo striech cca 500m²,

$$Q_d = q \cdot \psi \cdot S = 8,15 \text{ l/s}$$

Dažďová kanalizácia zo spevnených plôch

Dažďová kanalizácia cez ORL (dažďové vody zo spevnených plôch a parkovísk s možným obsahom ropných látok) odvádza predčistenú dažďovú vodu zo spevnených plôch (parkovísk). Siahá od jednotlivých dažďových uličných vpustí a zaúsťuje do vsakovacieho systému.

Pre ďalší stupeň PD bude potrebné zrealizovať hydrogeologický posudok na základe ktorého bude určený presný typ a veľkosť vsakovacieho systému. Vsakovací systém musí byť posúdený na intenzitu 5 ročného dažďa.

Do vsakovacieho systému je zaústená cez odlučovač ropných látok (ORL), ktorý je súčasťou kanalizácie. Pred napojením dažďovej kanalizácie zo spevnených plôch do jednotnej kanalizácie bude osadený odlučovač ropných látok o kvalite čistenia na odtoku do 0,1 mg/l NEL (uvedený údaj platí pri vstupnom zaťažení NEL < 200mg/l). Pre navrhované parkovacie plochy sú navrhnuté dva odlučovače ropných látok ropných látok.

ORL 1 bude odvádzať dažďové vody zo spevnených plôch –parkovísk, tento ORL, je navrhnutý o výkone do 30 l/s Klartec

ORL 2 bude odvádzať dažďové vody zo spevnených plôch –parkovísk, tento ORL, je navrhnutý o výkone do 40 l/s Klartec

Dažďovú kanalizáciu tvoria stoky o dimenzie DN200, DN250

Bilancia Dažďových vôd z navrhovaných spevnených plôch

Dažďová kanalizácia:

$$Q_d = q \cdot \psi \cdot S$$

kde:

q = výdatnosť náhradného dažďa pri periodicite 0,5 ktorá zodpovedá kritickému trvaniu dažďa 15 min. v l/s.ha = 163,00 l/s/ha (výpočtový prietok 2 ročný dážď)

ψ = odtokový vrcholový súčiniteľ

– 0,9 – spevnené plochy s uzatvoreným živičným krytom (cesty)

Dažďové vody zo spevnených plôch

S_1 = odvodňovaná plocha 3242m²,

$Q_d = q \cdot \psi \cdot S = 47,56$ l/s

IV.2.3. Odpady

Nakladanie s odpadmi sa musí riadiť platnou právnou úpravou na úseku odpadového hospodárstva (zákon č. 79/2015 Z.z. o odpadoch v znení neskorších predpisov), ktorá požaduje predchádzať vzniku odpadov a obmedzovať ich množstvo, ako i odpady zhodnocovať recykláciou a opätovným využitím. Zneškodňovanie odpadov spôsobom, ktorý neohrozuje zdravie ľudí a nepoškodzuje životné prostredie je možné vtedy, ak sa nedá použiť iný, vhodnejší spôsob nakladania s odpadmi. Z uvedeného vyplýva, že zneškodňovanie odpadov skládkovaním by mal byť posledný spôsob, ako sa bude s odpadmi nakladať.

Komunálny odpad vznikajúci počas prevádzky bude zneškodňovaný v súlade so všeobecne záväzným nariadením mesta. Nebezpečný odpad bude zhromažďovaný vo vyhradenom priestore zabezpečenom v zmysle vyhlášky MŽP SR č. 371/2015 Z.z. a zneškodňovaný prostredníctvom oprávnenej organizácie. Odpad, ktorý je kategorizovaný ako nie nebezpečný, bude zhromažďovaný vo vonkajšom prostredí.

Odpady z realizácie

- stavebná suť
- zemina z prípravy územia a výkopov

Táto zemina bude na medziskládke na stavenisku a bude použitá na spätné zásypy a na HTÚ.

Výrub zelene sa nebude realizovať, pretože na riešenom území sa nenachádza vzrastlá zeleň.

Odpady zo stavby sa budú odvážať na skládku firmou, ktorá má oprávnenie na ukladanie s odpadmi a má zmluvu s príslušnou skládkou.

Číslo druhu odpadu	Názov druhu odpadu	Kategória odpadu
15 01 10	obaly obsahujúce zvyšky nebezpečných látok alebo kontaminované nebezpečnými látkami	N
17 02 01	drevo	O
17 02 03	plasty	O

17 04 02	hliník	O
17 04 05	železo a oceľ	O
17 04 11	káble	O
17 05 06	výkopová zemina	O
17 06 04	izolačné materiály	O
20 01 01	papier a lepenka	O
20 03 01	zmesový komunálny odpad	O

Odpady z prevádzky

Prevádzkou bude vznikáť len:

- komunálny odpad

20	Komunálne odpady	
20 01	Separované zbierané zložky komunálnych odpadov	
20 01 21	Žiarivky a iný odpad obsahujúci ortuť	O
20 02	Odpady zo záhrad a parkov	
20 02 01	Biologický rozložiteľný odpad	O
20 02 03	Iné biologicky rozložiteľné odpady	O
20 03	Iné komunálne odpady	
20 03 03	Odpad z čistenia ulíc	O
20 03 07	Objemný odpad	O
20 03 99	Komunálne odpady inak nešpecifikované	O

IV.2.4. Hluk a vibrácie

Počas výstavby zámeru sa predpokladá prevádzka ťažkých stavebných mechanizmov – hluk sa bude šíriť najmä z priestoru staveniska, v menšej miere tiež z prístupovej komunikácie. Najvýznamnejšie hlukové emisie predstavuje doprava materiálu ťažkými nákladnými vozidlami a realizácia zemných prác.

Vibrácie budú pôsobiť najmä na začiatku výstavby pri ťažkých zemných a strojov. Veľkosť otrasov je priamo úmerná hmotnosti, rýchlosti pohybu a tiež výške nerovnosti jazdnej dráhy. Nie je predpoklad šírenia vibrácií do okolia priamo dotknutého areálu.

Počas prevádzky zámeru budú mobilnými zdrojmi hluku samotné osobné automobily. Zvýšenie hladín hluku bude však v porovnaní s okolím zanedbateľné .

IV.2.5. Žiarenia a iné fyzikálne polia

Počas výstavby a prevádzky sa nepredpokladá vznik elektromagnetického žiarenia, alebo iných ekvivalentných výstupov.

IV.2.6. Teplo, zápach a iné výstupy

Počas výstavby sa nepredpokladá vznik tepla, zápachu, ani iných podobných výstupov.

Počas prevádzky sa nepredpokladá vznik významnejšieho zápachu, ani nie je predpoklad pôsobenia žiadneho zápachu vo vonkajšom okolí areálu.

IV.2.7. Očakávané vyvolané investície

Výstavba a prevádzkovanie činnosti nebude obmedzovať žiadnu existujúcu stavbu, prevádzku, alebo činnosti iných osôb.

IV.2.8. Významné terénne úpravy a zásahy do krajiny

V súvislosti s výstavbou komplexu nedôjde k výrubu vzrastlých stromov. Časť odstránenej ornice bude vyvezená, časť použitá na rekultivačné účely, zemina z výkopov základových častí bude využitá na lokálne vyrovnanie terénu a konečné dotvorenie areálu.

IV.3. ÚDAJE O PREDPOKLADANÝCH PRIAMYCH A NEPRIAMYCH VPLYVOCH NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Medzi predpokladané priame vplyvy na životné prostredie môžeme zaradiť zhutnenie pôdy dôsledku dočasného záberu pôdy a pohybu ťažkej techniky, s tým súvisiace zníženie vsakovania dažďových vôd a zrýchlenie povrchového odtoku vplyvom výstavby. Ďalej zvýšenie hlukovej záťaže a prašnosti zo staveniska. Po spustení prevádzky predpokladáme zvýšenie hluku z dopravy a vypúšťanie emisií do ovzdušia. Vzhľadom na umiestnenie navrhovanej činnosti sa nepredpokladá, že uvedené vplyvy budú v rozsahu, ktorý by mohol závažným spôsobom negatívne ovplyvniť dotknuté územie a zdravie obyvateľstva. Je preto možné konštatovať, že realizácia navrhovanej činnosti v danom území nespôsobí zhoršenie životných podmienok obyvateľstva v porovnaní so súčasným stavom.

Medzi nepriame vplyvy navrhovanej činnosti patrí najmä vytvorenie nových pracovných príležitostí v procese výstavby .

IV.3.1. Vplyvy na horninové prostredie, geodynamické javy a reliéf

Z charakteru geomorfologických pomerov priamo dotknutého areálu nevyplývajú také dopady výstavby navrhovanej činnosti, ktoré by za štandardných podmienok výstavby závažným spôsobom zmenili reliéf.

Navrhovaná činnosť nebude mať počas prevádzky negatívne vplyvy na horninové prostredie a reliéf. Potenciálnym zdrojom znečistenia horninového prostredia môžu byť havarijné situácie (únik ropných látok zo stavebných mechanizmov alebo areálovej dopravy, technologická havária, havária odpadového potrubia, nesprávna manipulácia s odpadom). Tieto negatívne vplyvy majú iba povahu možných rizík.

IV.3.2. Vplyvy na ovzdušie a miestnu klímu

Pri stavebných prácach počas výstavby – najmä v počiatočnej fáze dôjde k dočasnému zvýšeniu prašnosti a hluku spôsobenému činnosťou stavebných mechanizmov. Súčasne dôjde aj k nárastu objemu výfukových splodín v ovzduší na stavenisku a na trase prístupových ciest. Tento vplyv výraznejšie nezhorší kvalitu ovzdušia, bude krátkodobý a nepravidelný. Tento vplyv je možné výhodnými technickými opatreniami zmierniť.

Po vybudovaní stavieb je predpokladaný vplyv z existencie zdrojov znečistenia ovzdušia akými sú z výfukov plynov osobných automobilov.

IV.3.3. Vplyvy na povrchové a podzemné vody

Výstavba ani prevádzka neovplyvní hydrologické a hydrogeologické pomery priamo dotknutého areálu ani dotknutého územia, nebude mať vplyv na kvalitatívno- kvantitatívne pomery povrchových a podzemných vôd.

Prevádzka rodinných domov neovplyvní kvalitu podzemných vôd. Potenciálnym zdrojom znečistenia podzemných vôd môžu byť obdobné havarijné situácie- vplyvy majú iba povahu možných rizík.

Možnosť vypúšťania odpadových vôd a osobitných vôd do útvaru podzemných vôd je možné len na základe povolenia orgánu štátnej vodnej správy len po predchádzajúcom zisťovaní, ktoré môže vykonať iba oprávnená osoba podľa osobitného predpisu, v zmysle § 37 a § 36 zákona č. 364/2004. Z.z. (vodný zákon).

Všeobecne pri vypúšťaní odpadových vôd platí, že odpadové vody, alebo osobitné vody s obsahom škodlivých látok možno vypúšťať iba do takého útvaru podzemnej vody, ktorého voda bola na základe predchádzajúceho zisťovania označená ako trvalo nevhodná na akékoľvek používanie, a ak sa preukáže, že technickými opatreniami sa zabráni rozšíreniu týchto látok do okolitých vodných útvarov, alebo nedôjde k poškodeniu iných ekosystémov (§37, ods.3).

Odpadové vody pred ich vypúšťaním musia prejsť sekundárnym predčistením, prípadne primeraným čistením, ktoré zaručia limitné hodnoty znečistenia za bežných klimatických podmienok.

Predchádzajúce zisťovacie konanie sa zameria najmä na:

- preskúmanie a zhodnotenie hydrogeologických podmienok príslušnej oblasti

- zhodnotenie samočistiacich schopností pôdy a horninového prostredia danej lokality v príslušnej oblasti
- preskúmanie a zhodnotenie možných rizík znečistenia a zhoršenia kvality podzemných vôd.

Riziko znečistenia podzemných vôd počas výstavby je nízke.

IV.3.4. Vplyvy na pôdu

Kontaminácia pôdy sa nepredpokladá, počas výstavby a prevádzky predstavuje takéto ovplyvnenie iba riziko, a to pri náhodných havarijných situáciách (únik ropných látok zo stavebných mechanizmov, prevádzkovej dopravy, havárie potrubí, nesprávna manipulácia s odpadmi, technologická havária a pod.)

IV.3.5. Vplyv na biotu

Vzhľadom na kontakt lokality s cestou, v území sa nenachádzajú ekologicky významné biotopy, resp. lokality zaujímavé z hľadiska ochrany prírody. Nedôjde k výrubu drevín.

IV.3.6. Vplyvy na krajinu

Relizáciou objektu dôjde k zásahu do scenérie a štruktúry krajiny. Vplyv samotného zámeru na štruktúru krajiny dotknutého územia bude minimálny. Ako kumulatívny vplyv však prispeje k celkovej zmene štruktúry krajiny v danom priestore obce.

IV.3.7. Vplyv na stabilitu krajiny

Navrhovaná činnosť nebude mať vplyvy na celkovú ekologickú stabilitu dotknutého územia. Lokalizácia budov priamo nezasahuje do žiadneho z prvkov ÚSES a prevádzka zámeru nenaruší funkčnosť žiadneho prvku ÚSES ani iných biologicky hodnotných území v dotknutých území.

IV.3.8. Vplyv na scenériu krajiny

Vzhľadom na výšku a rozmery stavebných objektov navrhovanej činnosti nebude mať zámer zásadný vplyv na vnímanie krajiny. V rámci súčasného stavu areálu vytvorenie nového komplexu čiastočne pozitívne zmení jeho vizuálne pôsobenie. Namiesto voľnej plochy vznikne nový moderný a usporiadaný prvok, ktorý svojou architektúrou a funkciou zapadne do zóny občianskej vybavenosti okolia

IV.3.9. Vplyv na ochranu prírody

Plánovaná výstavba a prevádzka komplexu sa nedotýka chránených území (zákon č. 543/2002 Z.z. zákon o ochrane prírody a krajiny) a ani neovplyvní žiadne chránené územia. V riešenom území nie sú evidované špeciálne záujmy ochrany prírody.

IV.3.10. Vplyvy na obyvateľstvo a urbánny komplex

Zemné práce, doprava materiálu a stavebné práce budú dočasne- počas obdobia výstavby negatívne ovplyvňovať okolie priamo dotknutého areálu emisiami, hlukom a prašnosťou. Miera prašnosti bude závisieť na okamžitých poveternostných pomeroch – rýchlosti vetra a smere vetra. Vzhľadom nato, že sa jedná o nenáročnú stavbu s relatívne krátkym trvaním výstavby budú tieto nepravidelné a krátkodobé vplyvy minimálne, s rôznou mierou intenzity a je ich možné zmierniť vhodnými organizačnými opatreniami.

IV.3.11. Vplyvy na kultúrno- historické pamiatky a hodnoty nehmotnej povahy

V zmysle zásad ochrany pamiatkových hodnôt uvedených v ustanovení § 29 odsek 4 zákona č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov sa v riešených rozvojových zámeroch nenachádzajú objekty ani chránené územia, ktoré sú predmetom pamiatkového záujmu.

IV.3.12. Vplyvy na priemyselnú výrobu

Nepredpokladáme žiadne priame vplyvy navrhovanej činnosti na priemyselnú výrobu.

IV.3.13. Vplyvy na dopravu a inú infraštruktúru

Lokalizácia je vzhľadom na polohu priamo dotknutého areálu a jeho dopravné napojenie ideálna. Vplyvy stavebnej dopravy sa prejavujú minimálnym zaťažením prístupových komunikácií.

Navrhovanou výstavbou a prevádzkou zámeru dôjde k nárastu spotreby vody, elektrickej energie, tiež sa zvýši produkcia odpadových vôd a odpadov.

IV.4. HODNOTENIE ZDRAVOTNÝCH RIZÍK

Výstavba komplexu neovplyvní zdravotný stav obyvateľstva. Stavebné práce sa budú vykonávať priamo vo vnútri dotknutého areálu. Prevádzka navrhovanej činnosti nebude produkovať emisie nad rámec platných emisných limitov príslušných

znečisťujúcich látok v ovzduší, nebude produkovať znečistené vody nad rámec platných limitov znečisťujúcich látok vypúšťaných do povrchových tokov, resp. do kanalizácie a ani iné toxické alebo inak škodlivé výstupy, ktorých koncentrácie by mohli ohroziť zdravie a hygienické pomery dotknutého obyvateľstva.

Najvyššie prípustné hodnoty hluku určuje Nariadenie vlády SR č 339/2006 Z.z., ktorým sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, vibrácií a infrazvuku.

Nové mobilné zdroje hluku –prejazdy automobilov , ktoré sa očakávajú v súvislosti s prevádzkou budú produkovať nepravidelné hlukové emisie

IV.5. ÚDAJE O PREDPOKLADANÝCH VPLYVOCH NAVRHOVANEJ ČINNOSTI NA CHRÁNENÉ ÚZEMIA

Vzhľadom k charakteru navrhovanej činnosti, budúcemu priestorovému usporiadaniu dotknutého územia a dostatočnému odstupu od chránených území prírody nemožno predpokladať žiadne významné vplyvy na chránené územia prírody. Tiež nemožno predpokladať žiadne významné vplyvy na chránené vodohospodárske oblasti.

IV.6. POSÚDENIE OČAKÁVANÝCH VPLYVOV Z HĽADISKA ICH VÝZNAMNOSTI A ČASOVÉHO PRIEBEHU PÔSOBENIA

Pre hodnotenie významnosti očakávaných bola použitá päťstupňová škála s nasledujúcimi charakteristikami, uplatňovanými rovnako pre negatívne ako aj pozitívne vplyvy:

- **nie je vplyv** (navrhovaná činnosť žiadnym spôsobom neovplyvní zložky životného prostredia, obyvateľstvo, využiteľnosť zeme a kultúrne a historické hodnoty územia),
- **nevýznamný vplyv** (ide prevažne o vplyv s charakterom rizika, náhody alebo so zanedbateľným pôsobením alebo príspevkom),
- **málo významný vplyv** (vplyv, ktorého pôsobenie je z kvantitatívneho hľadiska minimálne, lokálny vplyv alebo pôsobiaci na málo zraniteľnú zložku životného prostredia, príp. nie je vnímateľný alebo je subjektívny)
- **významný vplyv** (má dosah na širšie okolie, alebo pôsobí na viac zraniteľnú zložku životného prostredia, príp. jeho vnímavosť je vysoká),
- **veľmi významný vplyv** (má regionálny dosah, alebo pôsobí na najzraniteľnejšie zložky životného prostredia, ovplyvňuje ekologickú únosnosť, príp. nie je v súlade s príslušnou legislatívou alebo inými normami)

Vplyvy na horninové prostredie

kontaminácia horninového prostredia (horninové prostredie) - nevýznamný vplyv

- vzhľadom na plochý povrch bez významných výškových rozdielov a jeho rovnomerný malý sklon, budú vykonané nevyhnutné skrývky ornice a úpravy terénu, úprava kontaktného úseku cesty a zriadenie dopravných prístupov. Navrhovaná činnosť nebude mať vnímateľný vplyv na reliéf plochy návrhu a nebude mať vplyv na horninové prostredie.

Vplyvy na povrchové a podzemné vody

spotreba pitnej vody a produkcia odpadových vôd (povrchové vody) – málo významný vplyv

- vzhľadom na predpokladané a navrhované spevnenie plôch, príprava, uskutočnenie a prevádzkovanie činnosti pri štandardnom režime nebude mať nepriaznivý vplyv na režim a kvalitu podzemných vôd.

kontaminácia podzemných vôd (podzemné vody) - nevýznamný vplyv

- vzhľadom na navrhované funkčné využívanie územia a stav, že v kontaktnom území nie je povrchový vodný tok, nebude mať činnosť priame vplyvy na kvalitu a množstvo povrchových vôd územia.

Vplyvy na ovzdušie - málo významný vplyv

- vzhľadom na deklarované a známe informácie o budúcom funkčnom využívaní a charaktere navrhovanej činnosti, nie je dôvodné očakávať významné negatívne zmeny kvality ovzdušia v celom priestore v rámci štandardnej prevádzky, alebo ani počas mimoriadnych situácií.

Vplyvy na pôdy

záber a kontaminácia pôd (pôdy) - nevýznamný vplyv

- Počas výkopových prác bude potrebné zabezpečiť vývoz prebytočnej výkopovej zeminy pri dodržaní všetkých bezpečnostných a technických postupov na vopred určenú skládku v rámci dostupných vzdialeností.

Pri dodržiavaní technologických postupov a všeobecne záväzných predpisov nebude mať predkladaný zámer negatívny vplyv na pôdu.

Vplyvy na genofond a biodiverzitu

zásahy alebo ovplyvnenie prirodzených biotopov (biota) - nevýznamný vplyv

zastúpenie zelených plôch so sadovou úpravou v areáli (drevinami a krovinami) – málo významný vplyv pozitívny

Vplyvy na krajinu

zmena štruktúry krajiny (krajina) - málo významný vplyv

súlady s územnoplánovacou dokumentáciou obce - málo významný, pozitívny vplyv

ovplyvnenie scenérie krajiny (obyvateľstvo) - málo významný, pozitívny vplyv

narušenie funkčnosti prvkov ÚSES – nie je vplyv

zásahy alebo ovplyvnenie chránených území a chránených druhov – nie je vplyv

Vplyvy na obyvateľstvo

emisie z technologických a mobilných zdrojov (obyvateľstvo) - nevýznamný vplyv
hluková záťaž (obyvateľstvo) - nevýznamný vplyv
narušenie pohody a kvality života (obyvateľstvo) - málo významný vplyv
sociálne a ekonomické súvislosti (obyvateľstvo) – významný, pozitívny vplyv

Vplyvy na dopravu

dopravné nároky (cestná sieť, obyvateľstvo) – málo významný vplyv
- Lokalizácia záujmového územia je vzhľadom na polohu priamo dotknutého areálu a jeho dopravné napojenie ideálna. Vplyv stavebnej dopravy sa prejaví minimálnym zaťažením prístupových komunikácií.

Vplyvy na hospodárstvo

ovplyvnenie hospodárskej základne –nevýznamný pozitívny vplyv

Vplyvy na kultúrne a historické pamiatky

ovplyvnenie kultúrnych a historických pamiatok – nie je vplyv
Predmetná stavba neprichádza do konfliktu s objektmi s kultúrnou alebo historickou hodnotou.

Vplyvy na služby, rekreáciu a cestovný ruch

ovplyvnenie rekreácie a cestovného ruchu – nie je vplyv
nový prvok terciárnej sféry (obyvateľstvo) – významný vplyv pozitívny

IV.7. PREDPOKLADANÉ VPLYVY PRESAHUJÚCE ŠTÁTNE HRANICE

Na základe komplexného posúdenia rozsahu a lokalizácie činnosti a predpokladaných vplyvov na životné prostredie neboli identifikované žiadne vplyvy presahujúce štátne hranice.

IV.8. VYVOLANÉ SÚVISLOSTI, KTORÉ MÔŽU SPÔSOBIŤ VPLYVY, S PRIHLIADNUTÍM NA SÚČASNÝ STAV ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA V DOTKNUTOM ÚZEMÍ

Na základe vykonanej analýzy nie sú známe žiadne vyvolané súvislosti, ktoré môžu spôsobiť vplyvy na životné prostredie v dotknutom území. Medzi vyvolané

súvislosti patria všetky aktivity a s nimi spojené okolnosti, ktoré vzniknú v kontexte s realizáciou činnosti v prírodnom, sociálnom a hospodárskom prostredí.

IV.9.ĎALŠIE MOŽNÉ RIZIKÁ SPOJENÉ S REALIZÁCIOU NAVRHOVANEJ ČINNOSTI

Vzhľadom na predchádzajúce, pri užívaní navrhovanej činnosti nie sú známe, nepredpokladáme a neočakávame také riziká, ktorých význam a vplyv by mohol vylúčiť, alebo redukovať očakávané ciele, alebo vplyv, ktorý by mohol významnejšie ovplyvniť vlastnosti územia a podmienky života v meste, alebo susedných obcí.

IV.10. OPATRENIA NA ZMIERNENIE NEPRIAZNIVÝCH VPLYVOV JEDNOTLIVÝCH VARIANTOV NAVRHOVANEJ ČINNOSTI NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Cieľom environmentálneho posudzovania je nielen identifikovať významné vplyvy, ale nájsť k nim aj prijateľné riešenia, ktorými sa jednotlivé prvky životného prostredia ochránia alebo sa zmiernia nepriaznivé vplyvy na ne.

Účelom opatrení je predchádzať, zmierniť, minimalizovať alebo kompenzovať očakávané (predpokladané) vplyvy činnosti, ktoré môžu vzniknúť počas výstavby. Tento cieľ možno dosiahnuť opatreniami, ktoré sa viažu na jeden alebo na viac vplyvov zároveň.

Opatrenia sa po ich akceptácii sa začlenia do rozhodovacieho procesu a budú súčasťou ďalších konaní o povoľovaní činnosti.

Realizáciou navrhovanej činnosti nepredpokladáme zvýšenú ekologickú zaťaženosť územia v porovnaní so súčasným stavom.

Ochrana ovzdušia

- Zamedziť prašnosti pravidelným čistením komunikácií a chodníkov, napr. kropením prašných miest
- Prepravovať prašné stavebné materiály prekryté, resp. v paletách

Ochrana pred hlukom a pred vibráciami

- Zabezpečiť, aby stavebné práce neprekračovali najvyššiu prípustnú hladinu hluku vo vonkajšom prostredí napr. správnou organizáciou prác

- Dodržiavanie pracovnej doby, ktorá by mala byť vylúčená v nočných hodinách, v dňoch pracovného pokoja a počas sviatkov

Ochrana podzemných a povrchových vôd

- Zabezpečiť, aby nedochádzalo k úniku olejov a pohonných hmôt zo strojných zariadení a mechanizmov vhodnými technickými opatreniami a dodržiavaním zákona NR SR č. 364/2004 Z.z. o vodách
- Podľa potreby zabezpečiť prostriedky na likvidáciu úniku nebezpečných odpadov a nebezpečných látok do prírodného prostredia (Vapex, lopaty, PE vrecia)
- Zabezpečiť aby používané stroje a strojné zariadenia neznečisťovali podzemné vody ani pôdu prípadným únikom nebezpečných látok

Nakladanie s odpadmi

- Zabezpečiť pravidelný odvoz nebezpečných, ostatných ale aj komunálnych odpadov prostredníctvom oprávnených firiem
- Kontaminované odpady (zmes oleja a vody vzniknuté čistením podlahy v garážach) budú likvidované odbornou firmou na skládke nebezpečných odpadov

Ochrana zelene

- Zabezpečiť, aby ostatná verejná zeleň lokality bola počas výstavby rešpektovaná v plnom rozsahu
- Pri realizácii sadových úprav uprednostniť miestne prirodzene rastúce druhy rastlín pred nepôvodnými druhmi.

IV. 11. POSÚDENIE OČAKÁVANÉHO VÝVOJA ÚZEMIA, AK BY SA ČINNOSŤ NEREALIZOVALA

V prípade, že by sa navrhovaný zámer nerealizoval je možné ďalší vývoj územia charakterizovať nasledovne:

- kapacitné možnosti, ktoré priamo dotknutý areál ponúka, ako aj vybudované inžinierske siete by zostali naďalej nevyužité.
- nerealizovaním zámeru znamená pokračovanie súčasného vývoja dotknutého územia.
- negatívny dopad na ekonomickú situáciu investora, a teda nepriamo aj na sociálnoekonomickú situáciu dotknutého sídla. Je však predpoklad, že vzhľadom na rozvoj obce a atraktivitu lokality by sa v nej v dohľadnej dobe uplatnil obdobný druh činnosti.

IV.12. POSÚDENIE SÚLADU NAVRHOVANEJ ČINNOSTI S PLATNOU ÚZEMNOPLÁNOVACOU DOKUMENTÁCIOU A ĎALŠÍMI RELEVANTNÝMI STRATEGICKÝMI DOKUMENTMI

Navrhované riešenie plne rešpektuje funkčné a priestorové využitie dotknutého územia s dodržaním stanovených limitov a cieľov využitia územia v nadväznosti na technickú a dopravnú infraštruktúru.

Navrhovaný zámer, jeho umiestnenie a funkčné využitie je riešený v súlade s územným plánom mesta .

IV.13. ĎALŠÍ POSTUP HODNOTENIA VPLYVOV S UVEDENÍM NAJZÁVAŽNEJŠÍCH OKRUHOV PROBLÉMOV

Navrhovaná činnosť spĺňa podmienky zisťovacieho konania v zmysle prílohy č. 8 zákona č.24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie. V rámci zámeru boli posúdené negatívne ako aj pozitívne vplyvy prevádzky na životné prostredia a aj vplyvy na obyvateľstvo. Medzi problémy súvisiace s navrhovanou činnosťou patrí: tvorba hluku, vplyv dopravy, znečistenie ovzdušia, vznik odpadových vôd a odpadov, ktoré sú podrobne popísané v zámere a s navrhnutými opatreniami je možné ich vplyv eliminovať. Význam očakávaných vplyvov bol posúdený vo vzťahu k povahe, rozsahu a miestu navrhovanej činnosti. Pri posudzovaní vplyvov na životné prostredie môžeme konštatovať, že determinované negatívne vplyvy výstavby zásadným spôsobom negatívne neovplyvnia dotknuté územie.

Pri hodnotení vplyvov činnosti sa vychádzalo z:

- analýz prírodných podmienok (hydrogeológia územia, geológia, pôdy, vody, klíma, biota a pod.),
- analýzy poznatkov o území (obyvateľstvo, infraštruktúra, hospodárske aktivity a pod.)
- charakteristika zdrojov znečistenia (horninové prostredie, ovzdušie, vody, pôdy a pod.)
- identifikácia stretov záujmov v území (ekostabilizujúce prvky, prvky územnej ochrany a iné),
- charakteru navrhovanej činnosti (zohľadnenie vstupov a výstupov),
- definovania dopadov, vplyvov na životné prostredie a človeka
- návrhu opatrení.

O záujmovom území je v súčasnosti dostatočné množstvo informácií, na základe ktorých možno konštatovať, že najdôležitejšie okruhy problémov boli identifikované a riešené. Obdobné konštatovanie platí aj pre samotný zámer navrhovanej činnosti, keď boli dostatočne identifikované takmer všetky parametre súvisiace s jeho výstavbou ako aj vstupy a výstupy. Niektoré parametre zámeru budú spresnené v neskoršom štádiu povoľovania činnosti podľa osobitných predpisov, no ide o také údaje, ktoré žiadnym spôsobom neovplyvnia environmentálne charakteristiky dotknutých zložiek životného prostredia a zdravia obyvateľov.

Okruhy problémov, alebo neurčitosti vyplývajúce z prípravy a prevádzkovania navrhovanej činnosti, sú v postačujúcom rozsahu definované a následne sú transformované do opatrení na zmiernenie potenciálnych nepriaznivých vplyvov.

Z výsledkov posudzovania a vzhľadom na prijaté opatrenia vyplýva, že predpokladané vplyvy zámeru sú málo významné a nepredstavujú bezprostredné riziko ohrozenia životného prostredia, zdravia obyvateľstva a majetku. Taktiež nie sú známe významné neurčitosti, ktoré by bolo potrebné podrobnejšie v ďalších fázach skúmať, a ktoré by znamenali zásadnú zmenu hodnotenia činnosti v rámci uvedených sfér životného prostredia.

V. POROVNANIE VARIANTOV NAVRHOVANEJ ČINNOSTI A NÁVRH OPTIMÁLNEHO VARIANTU

NULOVÝ VARIANT

Zámer je vypracovaný v jednom variante, keďže navrhovateľ požiadal o upustenie od požiadavky variantného riešenia a v nulovom variante, t.j. variante stavu, ktorý by nastal, ak by sa zámer neuskutočnil. V prípade nulového variantu, by nedošlo k výstavbe projektu, ktorý navrhuje vyšší štandard bývania, vybudovanie technickej a dopravnej infraštruktúry, rozvoj obce a pretrvával by súčasný stav.

Stavbu odporúčame realizovať, pripomienky k tomuto zámeru navrhujeme zapracovať v rámci stavebného konania.

V.1. TVORBA SÚBORU KRITÉRIÍ A URČENIE ICH DÔLEŽITOSTI NA VÝBER OPTIMÁLNEHO VARIANTU

Navrhovaný zámer je vypracovaný v jednom variante ako aj v nulovom variante. Na základe tejto skutočnosti nebol stanovený súbor kritérií na porovnanie jednotlivých variantov a pre porovnanie s nulovým variantom boli použité hlavne kritéria akými je: - súčasný stav jednotlivých zložiek životného prostredia

- zraniteľnosť zložiek životného prostredia dotknutého územia
- zdravotné riziká
- pohoda a kvalita prostredia pre obyvateľstvo
- účinnosť navrhovaných opatrení

V.2. VÝBER OPTIMÁLNEHO VARIANTU

Výstavba komplexu je posudzovaná ako jednovariantné riešenie, a tak porovnanie variantov činností a výber optimálneho variantu je medzi navrhovaným a nulovým variantom. Navrhované jednovariantné riešenie vychádza z umiestenia posudzovanej činnosti vhodných podmienok a väzieb na dopravnú infraštruktúru. Z urbanistického hľadiska môžeme navrhované využitie dotknutého územia považovať za vhodné, keďže realizácia zámeru nebude narúšať funkčné a priestorové usporiadanie areálu. Z ekologického hľadiska neboli pri hodnotení identifikované

závažné negatívne vplyvy, ktoré by degradovali územie a znižovali ekologickú stabilitu širšieho dotknutého územia. V procese hodnotenia vplyvov na životné prostredie sa nezistili vplyvy, ktoré by spôsobili významné zníženie kvality života obyvateľov mesta a výrazne poškodili životné prostredie.

V.3. ZDÔVODNENIE NÁVRHU OPTIMÁLNEHO VARIANTU

Predkladaný zámer bude mať okrem pozitívnych vplyvov aj negatívne vplyvy na jednotlivé zložky životného prostredia, ktoré sú charakterizované v jednotlivých kapitolách zámeru.

Tieto vplyvy budú mať zväčša lokálny charakter. Všetky vplyvy sú únosné pre zložky životného prostredia a akceptovateľne pre zdravie ľudí. Na základe komplexného porovnania navrhovanej činnosti s nulovým variantom odporúčame realizáciu navrhovanej činnosti.

VI. MAPOVÁ A INÁ OBRAZOVÁ DOKUMENTÁCIA

Príloha č. 1 – Kópia pozemkovej mapy s listom vlastníctva

Príloha č. 2 – Celková situácia

Príloha č. 3 – Upustenie od variantného riešenia

VII. DOPLŇUJÚCE INFORMÁCIE K ZÁMERU

Zoznam použitých materiálov:

Atlas krajiny Slovenskej republiky, 2002, vyd. MŽP SR Bratislava

SHMÚ, 2010, Kvalita povrchových vôd na Slovensku 2009-2010

SHMÚ, 2010, Kvalita podzemných vôd na Slovensku 2009-2010

ŠÚ SR, 2011, Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011

Platné zákony, vyhlášky a právne predpisy na úseku ochrany životného prostredia

www.enviroportal.sk

www.geoportal.sazp.sk

www.shmu.sk

www.sopsr.sk

www.uzemneplany.sk

www.air.sk

VIII. MIESTO A DÁTUM SPRACOVANIA ZÁMERU

Dunajská Streda, jún 2016

IX. POTVRDENIE SPRÁVNOSTI ÚDAJOV

Navrhovateľ:

PETRONIUS BUILDING,s.r.o

Spracovateľ zámeru:

ProEnvi s.r.o.

Potvrdenie správnosti údajov podpísom spracovateľa a podpísom oprávneného zástupcu navrhovateľa:

oprávnený zástupca navrhovateľa

.....

spracovateľ zámeru

.....

PRÍLOHY